

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 37.

ΤΟΜΟΣ Β'.

4 ΙΟΥΛΙΟΥ 1893.

ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ.

Περὶ σεισμῶν.

Ἄσμενοι ποιούμεθα ἀπὸ τοῦ τεύχους τοῦδε ἔναρξιν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐπικαίρου πραγματείας «περὶ σεισμῶν» τοῦ ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ σεβαστοῦ καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας κ. Κ. Μητροπούλου. Ἡ περὶ τῶν σεισμῶν γενομένη ἐν ταῖς στήλαις ταύταις, ἐν ταῖς Ἐπιστημονικαῖς ἐπιθεωρήσεσι, ζήτησις ὑπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν συνεργάτου κ. Ἡλίου Βαλσαμάκη, διεκχθεῖσα ὅπως ἐπιστημονικῶς καὶ ὡς προσήκει ἀνδράσιν ἐπιστήμοσι, μεγίστην προῤῥήνησεν ἡμῶν χαρὰν, διότι αὕτη ἀπέδειξεν ὅτι οὐ μακρὰν ἐστὶν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν τῇ ἐμπειρῇ συζητήσει ἀκολουθήσει ἡ ἐπιστημονικὴ, δι' ἧς καὶ μόνης ἔσται δυνατὴ ἡ σοβαρὰ κριτικὴ καὶ ἡ ἀπονομὴ τοῦ στεφάνου οἷς προσήκει. Ὡραία δὲ κατακλείς τῆς συζητήσεως ταύτης ἐγένετο οὐ μόνον ἡ περισπούδαστος πραγματεία τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξῆς ἐπιστολὴ, καταδεικνύσα τὰ εὐγενῆ αἰσθηματὰ αὐτοῦ, ἐφ' οἷς χάριτας αὐτῷ ὡς πλείστας ὁμολογοῦμεν. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολὴ :

Ἀθῆναι, 19 ἰουνίου, 1893.

Ἐντιμὲ κύριε Συντάκτα,

Ἐλαβον τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς «Ἐπιθεωρήσεως» καὶ σὰς εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ, ὡς καὶ τὸν κ. Ἡλ. Βαλσαμάκην, ὅστις τόσον εὐγενῶς ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐπιστολήν μου.

Σήμερον πέμπω ἡμῖν καὶ τὴν περὶ σεισμῶν πραγματείαν μου. . . .

Μεθ' ὑπολήψεως
ὁ ὑμέτερος

Κ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἡ Σύναξις.

Ἡ πραγματεία ἔχει ὧδε :

Χειμάρρους αἱμάτων ἔχουσε καὶ μυριονέκρους κατήγαγε μάχας ἡ ἀνθρωπότης διὰ τὸν περὶ Ὑπάρξεως ἀγῶνα. Τὸν νόμον τοῦτον τῆς φύσεως οὐδὲν τῶν ἐνοργάνων ὄντων, ἀπὸ τοῦ ἀτελεστάτου φυταρίου ἄχρι τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου, δύναται νὰ παραβῆ. Ἐν τῷ νόμῳ δὲ τούτῳ ὠπεκαλύπτεται ἡ μυστηριώδης τῆς ζωῆς δύναμις, ὡς κρατερὰ τῆς φύσεως ἀρχῆ, τείνουσα δαπάναις τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐτυχίας ἑκατομμυρίων ἐνοργάνων ὄντων, διὰ τῆς ἀλληλοφαγίας, τὰς ζωϊκὰς μορφὰς ν' ἀναπτύξῃ ἐπὶ τὸ τελειότερον καὶ ὑψηλότερον καὶ νὰ παραγάγῃ ὄντα τελειότερα, **λογικὰ.**

Ὁ ἀγὼν ὅμως οὗτος εἶνε μάταιος, διότι οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ αἰώνιον, ἀλλὰ τὰ πάντα φθαρτὰ καὶ ἐνδινηκεῖ ἀλλοιωθεῖ καὶ μεταβολῆ. Ἐλεύσεται ἡμᾶς καθ' ἣν σύμπασα ἡ ἐπιφάνεια τοῦ πλανήτου ἡμῶν μεταβληθῆσεται εἰς ἀπέραντον νεκροταφεῖον συμπίδου τῆς δημιουργίας, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐξαιρουμένου. Θὰ ἐπέλθῃ στιγμή χρόνου, καθ' ἣν καὶ αὐτὸς ὁ πλανήτης ἡμῶν ὁλόκληρος θὰ καταπέσῃ ὡς τεράστιος οὐρανοπετιὴς λίθος ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἡλίου καὶ εἰς ἕλην διάπυρον θὰ μεταβληθῆ.

Αἱ καταστροφῆαι ὅπως αὐταὶ ζῆλον ἀφίστανται ἀφ' ἡμῶν καὶ ἐπὶ σειρᾶς ἑκατομμυρίων αἰῶνων θὰ ἐξακολουθῆ ὑπάρχουσα ἡ μὴ τ η ρ γ ἦ, φωτιζομένη ὑπὸ τοῦ ζωοφόρου ἡλίου καὶ τρέφουσα καὶ γαλουχοῦσα φιλοστόργως διὰ τῶν ἕλων αὐτῆς τὸν ἀνθρώπον καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἐνόργανον δημιουργίαν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους θ' ἀποθάνῃ, θὰ καταστραφῆ, θὰ ἐπέλθῃ καὶ ταύτης τὸ τέλος, ὅπως ἐγεννήθη, ἀποσπασθεῖσα πρὸ ἀπείρου αἰῶνων ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἐν σχήματι διαπύρου δακτυλίου φωτοβόλου καὶ ἀτμοειδοῦς.

Χωροῦσα οὕτω βαθμῶν ἡ γῆ πρὸς τὸ μοιραῖον αὐτῆς τέλος, ὑφίσταται διαρκῶς καὶ ἀπαύστως πλείστας ἀνατροπὰς καὶ καταστροφὰς, ἐξαλλοιούμενη καὶ γηράσκουσα. Ἡπειροὶ καὶ βυθὸς θαλάσσης, ὄρη καὶ πεδιάδες, ποταμοὶ καὶ λίμναι καὶ τὰ ἐπίλοιπα

τοῦ πλανήτου ἡμῶν τμήματα καὶ συστατικά ἔχουσι τὴν ἱστορίαν αὐτῶν τὴν γεωλογικὴν, διότι ὅπως λάβωσι τὴν παροῦσαν αὐτῶν κατάστασιν διήλθον ἐν τῇ παρελεύσει χρόνου μακροῦ πλείστα καὶ ποικίλα στάδια διαμορφώσεως.

Πάσας δὲ ταύτας τὰς ἀνατροπὰς καὶ ἀλλοιώσεις καὶ μεταβολὰς ἀπεργάζονται δυνάμεις μυστηριώδεις, ἃς ζητεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ ὁ ἐν διπνεκεί σκέσει πρὸς τὴν ψῦσιν εὐρισκόμενος ἄνθρωπος, οὕτινος ἢ ἐν τῷ κόσμῳ ὑπαρξίς στενωτάτα συνδέεται μετὰ τῆς μητρὸς γῆς.

Ὅταν ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ρηγνύνται, δεινῶς τοῦ ἐδάφους συγγραδαίνονται, καὶ ἐκ τῶν σχηματισθέντων ρηγμάτων στῆλαι τερασταὶ ἀτμιδῶν καὶ σποδοῦ ἀναψύδονται, εἰς ζοφερὰν νύκτα αἰθηνιδίως τὴν ὥραιαν ἡμέραν μεταβάλλουσαι, ἢ ὅταν τὸ ἔδαφος ἄνευ τινὸς προοιωνίσματος δεινότητά σείνται καὶ πόλεις πλούσιαι καὶ ἀνθηραὶ εἰς σωρὸν ἐρείπιων καὶ πτωμάτων μεταβάλλονται ἢ καταπίνονται ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ τυφῶνες καὶ πλῆμμυραὶ ἐπέρχονται δεινὰς ἐπιφέροντες καταστροφάς, ὁ δυστυχὴς θνητὸς ἐκπληκτὸς πρὸ τῶν μυστηριωδῶν τούτων τῆς φύσεως φαινόμενων ἀναζητεῖ τὰς τὰ φαινόμενα ταῦτα ἀπεργαζομένας δυνάμεις καὶ διὰ μυρίων ὑποθέσεων ζητεῖ νὰ ἐξηγήσῃ ταύτας. Ὡς τοιαύτην μυστηριώδη δύναμιν θεωρεῖ καὶ τὴν ὑποχθόνιον ἐκείνην, ἣ τις συγγραδαίνει τὸ ἔδαφος, ὡς περὶ θάλασσαν ἐν σάλῳ εὐρισκόμενῃν. Ταύτην θὰ ἐρευνήσωμεν συντομώτατα ἐν τῇ ἀνά χειρὰς πραγματεία.

Ὡς βῆθρον ἀπολύτως ἄδειστον καὶ ὡς ὑπόδειγμα παντὸς στερεοῦ καὶ ἀκινήτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ ἀρχαῖοι καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἐστήριζον, θεωροῦμεν τὸ ἔδαφος, διότι παραβάλλομεν τοῦτο πρὸς τὴν λίαν εὐκίνητον ἀτμόσφαιραν καὶ τὴν διπνεκῶς μαστιγούμενην ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ θαλασσομένην θάλασσαν.

Καὶ ὅμως πολὺ τῆς ἀληθείας ἀφιστάμεθα, διότι τὸ ἔδαφος ἀποτελεῖ πράγματι μᾶζαν ἀπαύστως τρέμουσαν καὶ κραδαινόμενῃν, ὡς ἀπέδειξαν εὐαίθθητα σεισμολογία. Διὰ τοῦτο οὐκ ὀλίγοι γεωλόγοι παρεβαλὸν τὸν φλοῖον τῆς γῆς πρὸς σκεδία ν ἐκ λίθων ἀπαύστως θαλασσομένην ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ πυριφλεγέθοντος, ὡς σαλάσσειται σχεδία εὐθραστός ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ.

Τρόμοι ἀσθενέστατοι τοῦ ἐδάφους καὶ συντιναγμοὶ δεινότετοι ὀλοκλήρους χώρας καταστρέφοντες, παρετηρήθη, ὅτι συμβαίνουσιν οὐ μόνον ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἐν οἷς ἐσδεσμένα ἢ ἀσθεστά ἡφαιστεια ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὅπου οὐδὲν ἡφαιστειον φαινόμενον παρατηρεῖται, ὡς π. χ. ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ καὶ Ἰονίῳ πελάγει, δυνάμενοι νὰ σειῶσιν ἀπεράντους ἐκτάσεις τῆς γῆνιου ἐπιφάνειας.

Οἱ συντιναγμοὶ οὗτοι, οὐδεμίαν πρὸς τὰς τῶν ἡφαιστειῶν ἐκρήξεις σχεδὸν ἔχοντες, ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν γεωλόγων πλοῦ τῶ ν ε ι ο ι, ὑπὸ τῶν νεωτέρων δὲ τεκτονικῶν, ὡς σχεδὸν ἔχοντες πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς καὶ τὴν γένεσιν τῶν ὄρεων.

Καλοῦσι σειμοῦς οἱ γεωλόγοι τὰς αἰσθητάς, ἢ καὶ ὁρατάς ἐνίοτε κινήσεις καὶ συγκλονισμοὺς μεγάλων ἢ μικρῶν ἐκτάσεων τῆς γῆνιου ἐπιφάνειας, ἃς ἀπεργάζεται δύναμις, ἐν αὐτῇ τῇ γῆ ἐνοικοῦσα καὶ σεισμογόνοσ καλουμένην.

Τὸ βάθος, ἐν ᾧ ἐδρεῖται ἡ σεισμογόνοσ αἰτία, καλεῖται κέντρον σεισμοῦ, ἐπὶ κέντρον δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἐπιφάνειας, ἐφ' οὗ καθέτως ἐνεργεῖ ὁ σεισμὸς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Οἱ οὕτω σεισμοὶ τόποι καλοῦνται αὐτόσειστοι, οἱ δὲ σεισμοὶ τούτους σεισμοὶ αὐτοθιγενεῖς, πρὸς διακρίσιν τῶν ἑτεροσειστων τόπων, οἵτινες σείονται ὑπὸ ἀλλοθιγενῶν σεισμῶν, ὧν οἱ συγκλονισμοὶ φθάνουσιν ἄχρις αὐτῶν (κατὰ τὴν ὀνοματοθεσίαν Ἡρ. Μιτσοπούλου).

Τόπους αὐτοσειστικῶν ὑπὸ αὐτοθιγενῶν σεισμοῦν πολλοὺς ἔχει ἡ ἡμετέρα χώρα, ἥς σημειωδέστεροι εἶνε ἡ Κορινθία, ἡ Παρνασίς, ἡ Αἰγιαλεία, ἡ Ἀχαΐα καὶ Ἡλις, αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, ἡ Μεσσηνία, ἡ Λακωνία, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἡ Βειωτία καὶ Χαλκίς, ἡ Θεσσαλία, τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ αἱ νῆσοι αὐτῆς, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Κρήτη κτλ.

Αἱ Ἀθῆναι εἶνε τόπος ἑτερόσειστος σείομενος ἀλλοπαθῶς ὑπὸ σεισμῶν τῆς Πελοποννήσου, Παρνασίδος, Βοιωτίας, Κυκλάδων, Χίου, καὶ διὰ τοῦτο ἐν αὐτῇ ἐσώθησαν πλείστα ἀρχαῖα μνημεῖα.

Ἡ ἐντασις καὶ ἡ ἰσχὺς τῶν σεισμῶν καὶ τὰ τούτων ἀποτελέσματα εἶνε διάφορα. Διότι συμβαίνουσι σεισμοὶ κατὰ τῶν ὁποίων οὐδὲ τὰ στερεώτατα τῶν οἰκοδομημάτων ἀντέχουσι, τὸ δ' ἔδαφος σείομενον ὀμοιάζει πρὸς κυμαινόμενῃν θάλασσαν ἐν καιρῷ μεγάλῃς τρικυμίας. Πόλεις ὀλόκληροι ἐντὸς δευτερολέπτων ἐγκατακρημνίζονται μετὰ φοβεροῦ πατάγου, καὶ βράχοι τεραστίου μεγέθους ἀποσπώμενοι ἀπὸ τῆς ὄρεινῆς καταπίπτουσι πρὸς τὰς παρακειμένας κοιλάδας μετὰ φρικαλέου δούλου. Τὸ ἔδαφος ρηγνύται ὑπὸ μεγάλων ρηγμάτων, εἰς τὰ ὁποῖα ὀλόκληροι πόλεις ἐγκατακρημνίζονται. ἡ δὲ θάλασσα ἐφορμῶσα καταπνίγει πόλεις καὶ χώρας μεγάλας.

Ἄν καὶ δυσχερὲς λίαν νὰ παρατηρῶνται οἱ σεισμοὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν, οὐχ ἦπτον οἱ γεωλόγοι ἠδυνήθησαν νὰ διακρίνωσιν, ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ σεισμικοῦ κέντρον πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἐκπεμπόμενα κύματα ἀπεργάζονται ἐπ' αὐτῆς δύο εἶδη κινήσεων, ἦτοι τοὺς καθέτους καὶ τοὺς κυματοειδεῖς σεισμοῦς.

Ὅπου γῆς ἡ κίνησις αὕτη γίνεται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἐκεῖ κείται, ὡς προείρηται, τὸ ἐπίκεντρον τοῦ σεισμοῦ, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ κέντρον τῆς καταστροφῆς. Τοὺς σεισμοὺς τούτους καλοῦσι καθέτους, τυμπανίτας ἢ βράστας (ἐκ τοῦ βράσσω).

Ὡς ἐκ τούτου πᾶν ὅ,τι ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε κινητὸν ἀνατινάσσεται, οἰκίαι ἀνεκσθένδονίζονται μετὰ τῶν θεμελίων αὐτῶν καὶ βράχοι πελώριοι χορεύουσιν. Οὕτω κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Ριωμαβίας τῷ 1797, λέγεται, ὅτι πολλοὶ νεκροὶ τῶν ἐν τῷ νεκροταφείῳ τεθαμμένων ἀνεβλήθησαν ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν καὶ ἐρρίθησαν ἐπὶ τινὸς λόφου, ἐκεῖθεν τοῦ ποταμοῦ κειμένοι. Ἐν Port-Royal τῆς Ἰαμαϊκῆς, κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς 7ης Ἰουνίου τοῦ 1792, οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες εἶχον συναθροισθῆ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀνερρίθησαν διὰ τοῦ ἀέρος εἰς τὸν παρακείμενον λιμένα καὶ ἐπνίγησαν. Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Καλαβρίας τῆς 20ῆς Μαρτίου τοῦ 1783 εἶδεν

ὁ Χάμιλτων τὰ γρανθτικά τῆς χώρας ὄρη νὰ χορεύωσι, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς οἰκίας νὰ ἀναρρίπτονται ἀλλαχοῦ, τοὺς δὲ λίθους τῶν λιθοστρώτων νὰ ἐκσφηνδονίζωνται πρὸς τὸν οὐρανόν, ὡσπερ σφαιραὶ τηλεβόλου. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Χιλῆς ἰσθὸς ἐμπληγμένος ἐν τῇ γῆ εἰς 10 μέτρα βάθους ἀνεβλήθη πολὺ μακρὰν. Τοιοῦτος κάθετος σεισμός ὑπῆρξε καὶ ὁ σεισμός τῆς Χίου τοῦ 1881, ὡς καὶ οἱ τῆς Καζαμιτζιόλης τῶ 1881 καὶ 1883, οὓς κατωτέρω θέλομεν συντόμως περιγράψαι.

Ἀπὸ τοῦ ἐπικέντρου οἱ συντιναγμοὶ μεταδίδονται περαιτέρω κυματοεἰδῶς καὶ παράγουσι τοὺς λεγομένους κυματοεἰδεῖς ἢ κοσκινίτας σεισμούς, καθ' οὓς ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ὁμοιάζει πρὸς κυμαινομένην θάλασσαν, καὶ ἐνίοτε τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε τὰ κύματα καθίστανται καὶ ὄρατά.

Οὕτω κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Καλαβρίας τοῦ 1783 τὰ δένδρα ἐκκλινον τοσοῦτον ἰσχυρῶς ὥστε οἱ κλάδοι αὐτῶν προσκρούοντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐθλῶντο. Ἐν Μισσοῦρη τῶ 1811 τὰ δάση ἐκυμαίνοντο ὡσπερ οἱ στάχυες ἀγροῦ, ὅταν πνέη ἄνεμος. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Καραόκας τῆς 26 Μαρτίου τοῦ 1812 τὸ ἔδαφος ὁμοιάζε πρὸς καχλάζον ὕδωρ. Ἐπὶ τῆς νήσου Μαϊόρκας, σεισμοῦ γενομένου τῶ 1851, παρατηρήθη ἐν τῶ ὀπλοστασίῳ τῆς πόλεως, ὅτι τὰ πρὸς τὸν δυτικὸν τοῖχον κεκλιμένα ὄπλα κατέπεσον, τὰ δὲ πρὸς τὸν ἀνατολικὸν ἔμειναν ἐν τῇ θέσει αὐτῶν. Κωδωνοστάσια συνήθως καταπίπτουσιν ὡς μία μᾶζα, ἐνίοτε δὲ μία μόνον τούτων γωνία ἐναπομένει, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Καλαβρίας ἐπὶ τοῦ κωδωνοστασίου τῆς Ἁγίας Δομνίνικας ἐν Μοντεμοῦρροφ. Ἐν οἰκίας τινος αἱ γωνίαι εὐρίσκονται κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ σεισμοῦ, τότε καταπίπτει ἡ ἀντίθετος ταύτης γωνία, ὡς τοῦτο συνέβη ἐπὶ τῆς μητροπόλεως τοῦ Πατέρνου ἐν Καλαβρία κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1857. — Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Θεσσαλίας, τὸν ἐπισυμβάντα τῇ 24 Δεκεμβρίου τοῦ 1891, πολλὰ οἰκία τῆς Λαρίσσης ἐκκλινον ὡσπερ κάλαμος τὰ δὲ δένδρα τῆς δενδροστοιχίας προσέκρουον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Οἱ σεισμοὶ δ' οὗτοι εἶνε τότε λίαν καταστρεπτικοί, ὅταν τὸ κύρωμα ἢ τὸ ὄρος τοῦ κύματος ἦνε ὑψηλόν, βαθεῖα δὲ ἡ κοιλάς τούτου· τοῖχοι οἰκιῶν κείμενοι παραλλήλως τοῦ κύματος καταπίπτουσι, καθέτως δὲ εἰσγυννύονται. Οὕτω κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ Αἰγίου τοῦ 1861 οἱ τοῖχοι τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐν Γαλαξειδίῳ ἦνοιξαν καὶ ἡ στέγη κατέπεσε καὶ ἠθελον φονεύσει ἅπαντας τοὺς ἐντὸς τότε εὐρισκομένους μαθητὰς, ἀν οἱ τοῖχοι δὲν ἐπανήρχοντο ταχέως εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν, ὅπως ἐμποδίσωσιν οὕτω τὴν μέχρι τῶν κεφαλῶν τῶν παιδῶν κατάπτωσιν τῆς στέγης, ἥτις ἔμεινεν ἐν περίπου μέτρον ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν πτωχῶν μαθητῶν. Ἐν Χίῳ (1881) τὸ κύμα ἦτο τοσοῦτον ὑψηλόν, ὥστε τὸ ξύλινον δῶμα (ταράτσα) ἐπαύλεως τινος, εἰς ἐρείπια μεταβληθείσης, τὸ ἔρριψεν εἰς τὴν ἀντίπεραν τοῦ παρακειμένου χειμάρρου ὄχθην, 16 μέτρα πλάτους ἔχοντος, χωρὶς νὰ πάθωσι βλάβην τινά, αἱ ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ σεισμοῦ τὰ ἀνθὴ ποτιζοῦσαι δύο νεάνιδες.

Λίαν περίεργοι εἶνε οἱ εἰς τινὰς περιπτώσεις παρατηρηθέντες κυκλωτερεῖς ἢ κατὰ δινηθ-

μόν ἢ στρόβιλον σεισμοί, οἵτινες εἶνε καταστρεπτικώτατοι καὶ ἀποτέλεσμα καθέτων ἢ κυματοεἰδῶν συντιναγμῶν. Τοιαῦται στρόβιλοεἰδεῖς κινήσεις παρατηρήθησαν τῶ 1880 κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Ἁγρόμης, ἐν τῶ νεκροταφείῳ τῆς ὁποίας εἶδον, ὅτι αἱ πλάκες τῶν τάφων εἶχον περιστραφῆ ἐκ Β πρὸς Ν περὶ τὰς 100—250°. Ὁμοίως τοιαῦται κινήσεις παρατηρήθησαν ἐν Ζακύνθῳ τῇ 29η/17 Δεκεμβρίου τοῦ 1820, ἐν Χίῳ τῇ 22 Μαρτίου 1881, ἐν Μεσσηνίᾳ τῇ 15 Αὐγούστου 1886 καὶ ἐν Αἰγίῳ τῇ 30 Αὐγούστου 1888. Τὴν αὐτὴν περὶ ἄξονα περιστροφὴν ἐπιτυμβίων λίθων παρατήρησα ἐν τῶ νεκροταφείῳ τῆς Ζακύνθου κατὰ τὸν τελευταῖον αὐτῆς σεισμόν.

Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Καλαβρίας τοῦ 1783 οἱ λίθοι ὀβελίσκου ἰσταμένου πρὸ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἁγ. Στεφάνου καὶ Βόσκου περιστράφησαν περὶ ἴδιον ἕκαστος ἄξονα, τὸ βάθρον ὅμως ἔμεινεν ἀκίνητον. Ἐπίσης κυκλωτερεῖς σεισμοὶ παρατηρήθησαν ἐν Μαϊόρκα καὶ ἐν Ἀάχην (Ἀκιδίθρανον) τῶ 1878 ὑπὸ τῶν ὁποίων περιστράφη κατὰ τινὰς μοίρας τὸ ἄγαλμα τῆς μετώπης τοῦ πολυτεχνείου. Ἐνίοτε παρατηροῦνται καὶ σεισμοὶ λίαν πολύπλοκοι, προκύπτοντες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκ συναντημένων πολλῶν κυματοεἰδῶν, ὅτε τὸ ἔδαφος ὁμοιάζει πρὸς θάλασσαν ἐν δίνη εὐρισκομένην.

Λίαν δὲ οὐσιῶδες διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν σεισμῶν εἶνε ὁ προσδιορισμός τῆς διευθύνσεως αὐτῶν καὶ ἡ διάρκεια ὡς καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἐπέρχονται. Τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν λεγομένων σεισμοσκοπίων ἢ σεισμομέτρων, ὧν τὸ ἀπλοῦστερον εἶνε ἐκκερμέσ κοινόν, κρεμάμενον ἀπὸ τῆς ὀροφῆς.

Καίτοι δὲ συχνότατα ὑπὸ δεινῶν σεισμῶν πάσχουσι πολλὰ ἐπαρχία τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, οὐδεμία προσοχὴ δίδεται πρὸς ἐπιστημονικὴν ἐξερεύνησιν τοῦ φαινομένου τούτου οὐδὲ συντρέχουσι τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τοιαύτας μελέτας, οἱ δὲ κάτοικοι ἐξακολουθοῦσιν οἰκοδομοῦντες τοὺς οἴκους καὶ ναοὺς αὐτῶν λίαν ἐλαττωματικῶς, προσπαθοῦντες νὰ μνηθῶσι τὸ οἰκοδομικὸν τῆς πρωτεύουσος σύστημα, ἥτις εὐτυχῶς εἶνε χώρα δύσσειστος· διότι ἂν αἱ Ἀθῆναι ἐσειόντο ὡς αἱ Πάτραι, αἱ Θῆβαι ἢ ἡ Ζάκυνθος ἠθελον ἐντὸς ὀλίγιστων δευτερολέπτων μεταβληθῆ εἰς σωρὸν ἐρείπιων καὶ πτωμάτων.

Καὶ ὅμως πρὸ 30 καὶ πλέον ἐτῶν ὁ σοφὸς τοῦ Σιναίου ἀστεροσκοπεῖου διεθυντής, ὁ Ἰούλιος Σμιτ, περιγράφων τὸν σεισμόν τοῦ Αἰγίου τοῦ 1861, ἐξέθεσεν ἐν τῇ πραγματεῖα του ἐκεῖνη, ἥς καὶ ἑλληνικὴ ὑπάρχει μετάφρασις, καὶ σοφωτάτας συμβουλὰς περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ κτιζῶνται αἱ οἰκία.

Δυστυχῶς δὲν ἐλήφθησαν αὐταὶ ὑπ' ὄψιν, οὐδὲ ἤλθεν εἰσέτι τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ὅπως ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τοιαύτας ἐπιστημονικὰς μελέτας. Μὴ φανῆ λοιπὸν ἡμῖν παράδοξον, ἂν λέγω ὅτι ταχέως θὰ γνωσθῶσιν ἢ πανωλεθρία τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Θηβῶν, καὶ τότε πάλιν θὰ ἐνθυμηθῶμεν τοὺς σεισμούς, ὅταν νέα ἐπέλθῃ καταστροφὴ.

Οὐδὲν διὰ τοὺς σεισμούς ὑπάρχει προσιόνισμα.

Συνήθως οὗτοι ἐξαγγέλλονται δι' ὑποχθονίων

βρόμων, άκουσμένων μικρόν τινα χρόνον πρὸ αὐτῶν, ἢ συγχρόνως ἢ μετ' αὐτούς. Οἱ ὑποχθόνιοι δὲ οὗτοι βρόμοι εἶνε διάφοροι· ὅτε μὲν ὁμοιάζουσι πρὸς ψόφους τρικυμώδους ανέμου, ὅτε πρὸς κλαγγὴν ὑπὸ δαιμόνων ταρασσομένων ἀλύσεων, ἢ ἐπὶ λιθοστρώτου συρομένων ἀμαξῶν, ἢ πρὸς ἤχον ἀπείρων τυμπάνων, τυλεβόλων, βροντῶν, συντριβομένων ἀγγείων, ἢ πρὸς συριγγιὸν ἀτμομηχανῆς ἢ τριγμούς πυρκαϊᾶς. Ἀκούονται δὲ ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως. Ὑπὸ τοιούτων ὑποχθονίων βρόμων συνωδεύοντο οἱ σεισμοὶ τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Θηδῶν.

Ἐνίοτε τοὺς σεισμοὺς παρακολουθοῦσιν ὀμίχλαι καὶ καταιγίδες καὶ ἄλλα μετεωρολογικὰ φαινόμενα, ἀλλὰ ταῦτα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τοὺς σεισμούς.

Διηγούνται ὅτι καὶ ζῶά τινα πρὸ τοῦ σεισμοῦ καταλαμβάνονται ὑπὸ τινος ἀνησυχίας ὡς νὰ προαισθάνωνται τὸ δεινόν· π. χ. κύνες, ἵπποι, σαῦραι, ὄφεις, κροκόδειλοι κτλ.

Μεταδίδονται δὲ οἱ σεισμοὶ περαιτέρω μετὰ ταχύτητος 500, 1000 καὶ πλέον μέτρων ἀνά πᾶν δευτερον λεπτόν τῆς ὥρας ἀναλόγως τῆς ψύσεως τοῦ σειομένου πετρώματος. Ὁ σεισμός τῶν Πατρῶν τῆς 13/25 Αὐγούστου 1889 ἐγένετο αἰσθητός καὶ ἐν Βερολίνῳ διὰ τῆς στάθμης τοῦ ἐκεῖ ἀστεροσκοπείου, ὑπελογίσθη δὲ ὅτι οἱ κραδασμοὶ αὐτοῦ διέτρεξαν ἀνά δευτερόλεπτον 83 χιλιομ.

Ἡ διάρκεια τῶν σεισμῶν εὐτυχῶς εἶνε ὀλιγίστων δευτερολέπτων, ὅσπαιως δὲ πρωτολέπτων. Ὁ σεισμός τῆς Κάρικας ἤρχισε διὰ κραδασμοῦ 5—6 δευτερολέπτων, ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἐκινήθησαν οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, τοῦτον παρτικολοῦθησεν ἕτερος, διπλάσιον χρόνον διαρκέσας, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ ἔδαφος ὁμοιάζε πρὸς κυμαινομένην θάλασσαν, τέλος ἐπῆλθε κάθετος συντιναγμός 3"—4", ἐπενεγκὼν τελείαν καταστροφὴν. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Λισσαβῶνος ὁ πρῶτος συντιναγμός διήρκεσε 5", καταρτίψας τοὺς ναοὺς καὶ τὰ μεγάλα οἰκοδομήματα· τοῦτον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου παρτικολοῦθησεν ἕτερος βραχύτατος, καταστρέψας τὴν πόλιν ἐκ θεμελίων. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Καζαμτζιόλας τοῦ 1883 εἶς καὶ μόνον κάθετος συντιναγμός κατέστρεψε τὴν πόλιν.

Οἱ πλεῖστοι τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν δὲν συντινάσσουσιν ἅπαξ τὸ ἔδαφος μετὰ τὴν καταστροφὴν, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνουσι τοὺς συντιναγμοὺς αὐτῶν ἐπὶ μακρόν χρόνον καὶ κατὰ διαλείμματα, διακοῦντες μῆνας ἢ καὶ ἔτη.

Κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1853 τὸν καταστρέψαντα τὰς Θήβας οἱ συντιναγμοὶ τοῦ ἐδάφους ἐξηκολούθησαν ἐπὶ 15 μῆνας. Κατὰ τὸν τῆς Φωκίδος τοῦ 1871 ἐξηκολούθησαν ἐπὶ 3 1/2 ἔτη, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐγένοντο αἰσθητοὶ περὶ τὰς 600, 000 συντιναγμῶν. Τὸ αὐτὸ παρετηρήθη καὶ κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Χίου τοῦ 1881, παρατηρεῖται δὲ καὶ νῦν ἐν Ζακύνθῳ καὶ Θήβαις.

Τὸ μέγεθος δὲ τῆς ὑπὸ τινος σειμοῦ σειομένης χώρας εἶνε διάφορον. Οὕτω εὗρεθῆν, ὅτι ὁ σεισμός τῆς Λισσαβῶνος ἔσειδεν ἐπιφάνειαν γῆς 100, 000 τετραγ. γεωγρ. μιλίων, ὁ τῆς Κεφαλληνίας (1867) 5,950 τετραγ. γεωγρ. μιλ., ὁ τῆς Φωκίδος 2,375

τετρ. γ. μ. καὶ ὁ τῆς Μεσσηνίας τοῦ 1886 κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς ἡμῶν 18,000 τετρ. γ. μ. Κατὰ τὸν τελευταῖον τῶν Θηδῶν σεισμόν ἔσειδῆν χώρα, ἥς τὸ ἔμβαδὸν ἦτο 102,000 τετραγ. χιλιομέτρων.

Ἐπὶ τῇ βῆσει παρατηρηθέντων τινῶν δύνανται οἱ γεωλόγοι νὰ ὑπολογίζωσι τὴν βαθύτητα ἐν ἣ ἔδρευε ἡ σειμογόνος αἰτία. Εὔρον δὲ ὅτι ἡ βαθύτης αὕτη δὲν εἶνε μεγάλη σχετικῶς, ἦτοι 9,000 μέχρι 40,000 μέτρων. Ἐπομένως ἡ σειμογόνος αἰτία δὲν ἔδρευε ἐν τῷ τετνηκῷ τῆς γῆς παρῶνι, ὡς ἄλλοτε ἐπίστευετο, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ στερεῷ αὐτῆς ἧλοιῷ. Εὔρον δὲ δι' ὑπολογισμοῦ ὅτι ὁ τελευταῖος τῆς Ζακύνθου σεισμός εἶχε τὸ κέντρον αὐτοῦ μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Πελοποννήσου εἰς βάθος 20 χιλιομέτρων, ὁ δὲ τῶν Θηδῶν, σχεδὸν ὑπὸ τὸν λόφον τῆς Καδμείας εἰς βάθος 12,000 χιλιομέτρων περίπου.

Ὅταν τὸ ἔδαφος εἶνε βραχῶδες καὶ συμπαγὲς οἱ κραδασμοὶ ἐν αὐτῷ μεταδίδονται ὁμοειδῶς, ὀλιγώτερον δὲ βλάπτονται τὰ ἐπὶ τούτου ἐκτισμένα οἰκήματα· ὅταν ὅμως τὸ ἔδαφος ἦνε ψαθυρόν, ἐξ ἄμμου καὶ κροκαλῶν συνιστάμενον, ὡς εἶνε τὸ τοῦ Αἰγίου καὶ Πατρῶν, τότε αἱ καταστροφῆι μέγιστα, διότι τότε τὰ κτίρια κατασκάλπτονται ἐκ θεμελίων ὑπὸ τῆς ὑποχθονίου δυνάμεως.

Οἱ ἰσχυροὶ σεισμοὶ ἀνίκουσιν εἰς τὰ καταστρεπτικώτατα τῶν φυσικῶν φαινομένων, διότι ὀλιγίστοι κραδασμοὶ εἶνε ἱκανοὶ δεινοτάτας νὰ ἐπενέγκωσι καταστροφάς. Ἡ πόλις Μενδόζα ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ, κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1861, ὀλόκληρος κατεστράφη. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Λισσαβῶνος τοῦ 1755 ἐφονεύθησαν 60,000 ἀνθρώπων.

Κατὰ τοὺς σεισμοὺς σχηματίζονται καὶ χάσματα ἢ ρήγματα, ἅτινα μένουσιν ἢ χαίνοντα ἢ κλείουσι πάλιν. Τὸ πλάτος δ' αὐτῶν εἶνε πολλακίς μέγα, ὥστε καὶ οἰκίαι καὶ δῖση καὶ ἄνθρωποι ἐγκυκατακρημνίζονται καὶ καταπίνονται ὑπ' αὐτῶν. Ὁ Στράβων διηγεῖται ὅτι ἡ πόλις Βοῦρα, ἥτις ἦτο πόλις μεσόγειος, πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ Ἐρασίνου ποταμοῦ, παρὰ τὸ Αἶγιον κειμένη, κατεπόθη σύμπασα ὑπὸ χάσματος γῆς, τὴν νύκτα σειμοῦ γενομένου. Συγχρόνως τότε κατεποντίσθη καὶ ἡ πόλις Ἐλίκην.

Ὁ ἱστορικὸς Ηροκόπιος ἀναφέρει ὅτι τῷ 551 μ.Χ. Ἰουλ. 5ῃ μέγιστος σεισμός ἐγένετο ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ ὁποῖου κατεστράφησαν αἱ Πάτραι, ἡ Ναύπακτος, ἡ Κορώνεια, ἡ Χαϊρώνεια κτλ. ἐγεννήθησαν δὲ καὶ γῆς χάσματα καὶ θαλάσσης ἐπιδρομαὶ ἐν τῷ Μαλιακῷ κόλπῳ, ἀπωλέσθησαν δὲ καὶ πλεῖστοι ἄνθρωποι.

Κατὰ τοὺς ἰσχυροὺς σεισμοὺς χώραι, ὧν τὸ ἔδαφος ψαθυρόν καὶ ποταμώχωστον, πάσχουσι καὶ πολλακίς κατολισθῆσαν, καὶ ἂν κείνται πλησίον θαλάσσης, μέρος αὐτῶν θαλασσεύει. Ὑπὸ τοιούτου παθήματος κατεστράφη ἡ πόλις Ἐλίκην. Οὐδέποτε ὅμως συμβαίνουσι καθολικαὶ συνιζήσεις ἢ καταυθίσεις μεγάλων τῆς γῆς τμημάτων, ὡς ἐσχάτως διεδόθη ὅτι ὀλόκληρος ἡ Ζάκυνθος πρόκειται νὰ καταποντισθῆ.

Ἐπὶ χωρῶν δὲ ποταμώχωστον σχηματίζονται ρήγματα πολλά, δι' ὧν ἀναβάλλονται ὑπόγεια ὕδατα, βόρβορος, ἄμμος καὶ πηλός, ἀποτελοῦντες μικροὺς κόνους, ὧν ἡ κοίτη κορυφῆ ἔχει ἐδῶρ ἰριδίον ὑπὸ ὄξειδιον τοῦ σιδήρου. Πολλακίς ἡ ποσότης τῶν ὑδά-

των εἶνε τοσοῦτο μεγάλη ὥστε καὶ λίμναι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ ἐκ τῆς ἀδύσσου ἀνεκθλιβομένου ὕδατος

Κατολίσθησις συνέβη ἐν Αἰγίῳ κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1861, ἀνεκθλίψις δὲ ὑδάτων κατὰ τὸν αὐτὸν σεισμόν ἐν Ἀχαΐᾳ ὡς καὶ ἐν Καλαβρίᾳ κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1783.

Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις πανεπιστημίου.

(Ἀκολουθεῖ?).

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ.

Νόρμα

μελοδράμα εἰς πράξεις δύο. Ἔπη Soumet, Belmontet καὶ Romani. Μέλος Bellini. Μετάφρασις ἔμμετρος.

Φίλος, μεταφράσας ἄλλοτε τὸ κείμενον τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Bellini χάριν τοῦ ποτὲ ἡμετέρου μελοδραματικοῦ θιάσου Καραγιάννη, τοῦ ἀτυχῶς διαλυθέντος, ἐπὶ τῇ αἰτίσει ἡμῶν ἔπεμψεν ἡμῖν αὐτὸ πρὸς δημοσίευσιν ἐν ταῖς στήλαις ταύταις. Τὸ φέρον τὸ ὄνομα τῆς ὑλατρὸς τῶν Δρυϊδῶν μελοδράμα, ὅπερ πολλάκις ἤκουσεν ἐκτελούμενον οἱ ἡμέτεροι ἀναγκῶσαι ἐπὶ σκηνῆς, εἶνε, ὡς εἶπομεν, τὸ ἀριστούργημα τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς (1802—1835) τοῦ παρόντος αἰῶνος ἀκμάσαντος Σικελιώτου μελοποιοῦ Bellini. Ὅτι δὲ ἡ Νόρμα εἶνε τὸ ἀριστούργημα αὐτοῦ, τοῦτο αὐτὸς οὗτος διεκήρυξε, διότι ἐρωτηθεὶς ὑπὸ κυρίας τινὸς ἐν Παρισίαις: ποῖον τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ θεωρεῖ ὡς τὸ ἄριστον, τὸ μὲν πρῶτον ἀπήντησεν ἐπιφυλακτικῶς καὶ ἀπέφυγε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν γενομένην αὐτῷ αἴτησιν, ἀλλὰ τῆς κυρίας αὐτῆς ἐρωτησάσης: «Ἄν ἐταξειδεύετε διὰ θαλάσσης ἔχοντες παρ' ἡμῖν καὶ τὰ ὑμέτερα ἔργα, τὸ δὲ πλοῖον ἐναυάγει». — «Ἄ! ἀνεφώνησεν οὗτος, ἀναγκαιτίσας αὐτήν, θὰ κατέλειπον τὰ πάντα ὅπως σώσω τὴν Νόρμα». Ἡ Νόρμα συνετέθη μετὰ τὴν Sonnambula, ἧς τὸ σχῆμα ὑπέδθη ἡ μεγάλη τραγωδία Pasta· φαίνεται δ' ὅτι συντιθεὶς ὁ Bellini τὴν Νόρμα ἐν αὐτῇ ἐν νῷ εἶχεν. Ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη ὑπὸ τοῦ Romani ἐκ τινος δράματος τῶν A. Soumet καὶ Belmontet, διδαχθέντος ἐν τῷ Ὠδείῳ τῶν Παρισίων. Τὸ μελοδράμα ἐξετελέσθη τὸ πρῶτον ἐν Μεδιολάνοις τῇ 14/26 δεκεμβρίου 1831 καὶ ἐν τῷ ἰταλικῷ θεάτρῳ ἐν Παρισίαις τῇ 26/8 δεκεμβρίου 1835. Τὸ μυστηριώδες πάθος τῆς Νόρμας, θυγατρὸς τοῦ ἀρχηγῶ τῶν Δρυϊδῶν, πρὸς τὸν ἀνθύπατον Πολλίωνα, ὅστις προηγεῖτο αὐτῆς τὴν Ἀδαλγίσην (Adalgisa) ἐστὶν ἡ βῆσις ἐφ' ἧς πλέκεται ἡ ὅλη ὑπόθεσις, παρέχει δὲ πάθη λίαν πρόσφορα τῇ μουσικῇ. Τὸ πρόσωπον τῆς Νόρμας ἐστὶ τῶν δυσχερεστάτων, ὑπέδθησαν δ' αὐτὸ ἀοῖδοι di primo cartello, ὡς ἡ Pasta, ἡ Giulia

Grici, Malibran, Patti καὶ λοιπαί. Ἄλλ' ἔτι καὶ νῦν οὐ μόνον ἀπὸ τοῦ δραματολογίου οὐδενὸς τῶν μεγάλων Μελοδραμάτων ἐλλείπει, ἀλλὰ καὶ αἱ κράτισται τῶν ἀοιδῶν ἐπιδείκνυνται τὴν τεχνικὴν αὐτῶν τελείωσιν, πρὸς τῇ Ροζίνᾳ καὶ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἀφρικανῇ καὶ Μαργαρίτᾳ καὶ Ἀΐδᾳ, περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Νόρμας ἀντιφιλοτιμούμεναι. Εἰκότως κατ' ἐκεῖνο μὲν, διότι ἡ Νόρμα, ὡς τὰ τελειότατα τῶν ἀριστουργημάτων παντὸς αἰῶνος πρόκειται ὑπογραμμῶς ἐν ἰαίᾳ ἰδέᾳ διὰ τῶν ἀπλουστάτων τῆς τέχνης μέσων περαιομένης· κατὰ τοῦτο δέ, διότι ἐν τῇ Νόρμα δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ἡ ἀοιδὸς τὴν ἔντασιν, τὴν εὐκαμψίαν, τὴν ἀντοχήν, τὴν γλυκύτητα τῆς φωνῆς, τὰ κούσσα, κατὰ τὴν Σοφὸκλειον Ἡλέκτραν, ἀκρόεστον οἰμωγάν, ἀναβαίνουσα καὶ καταβαίνουσα ὅλην τὴν κλίμακα τῶν ἀνθρωπείων παθῶν ἀπὸ τῶν βαρυφθόγγων καὶ ἀγῶν τόνων Ἰερρείας λαοῦς κυβερνώσης μέχρι τῶν ἀπελπίδων γόων μητρὸς παιδοκτόνου, ἀπὸ τῶν ἀγρίων κραυγῶν καὶ ἄρῶν παρηγορημένης ζηλοτύπου ἐρωμένης μέχρι τῶν τακερῶν θρήνων μητρὸς περιωζούσης τὰ τέκνα, μέχρι τῆς ἀπεγνωσμένης χαρᾶς γυναικὸς συνδεομένης αἰωνίως τῷ ἐραστῇ διὰ τῆς αὐτῆς πυρᾶς. Ἀπαιτεῖται δὲ νὰ ᾄ καὶ κράτιστη τραγωδός. Ἀλλὰ προκειμένου ἐνταῦθα οὐχὶ περὶ τοῦ μέλους, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπῶν τοῦ Romani, τὸν λόγον στρέφομεν εἰς αὐτά, καὶ σημειοῦμεθα ὅτι ὁ φιλόκαλος μεταφραστὴς, μύστης τῆς μουσικῆς καὶ λάτρης ὢν, ἐβάσισε τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἰταλικῆς partition, ἐν αὐτῇ χρησιμεύσθη ἐν τῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκτελέσει τοῦ ὅλου μελοδράματος. Ἐκ τούτου φανερὸν ὅτι πολλὰς δυσχερείας ἔδει νὰ ὑπερικήσῃ, μεταφέρων στίχον πρὸς στίχον καὶ συλλαβὴν πρὸς συλλαβὴν τὸ κείμενον. Πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ σκοποῦ ἐν πολλοῖς ἄνευ βλάβης, νομίζομεν, τοῦ πρωτοτύπου ἐτηρήθη οὐχὶ ἡ λέξις ἀλλ' ὁ νόυς αὐτοῦ. Οἱ γινώσκοντες τὸ κείμενον ἰταλιστὶ ἢ γαλλιστὶ ἀνυμολογῶσιν τὸ ἐπιτυχὲς τοῦ ἔργου τοῦ εὐσυνειδήτου μεταφραστοῦ, οἱ δὲ μὴ γινώσκοντες αὐτὸ ἢ ἐξ ἀκοῆς ἐκ τοῦ θεάτρου θὰ δύνωνται ἀσφαλῶς νὰ προκαλοῦνθῶσι τῷ μελοδραματι, ἀκροώμενοι τῆς μουσικῆς καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντες ἑλληνικὸν κείμενον. Συγχίροντες δὲ τῷ φιλοτέχνῳ παρασκευαστῇ ἑλληνικῶν κειμένων, παρακαλοῦμεν αὐτὸν ὅπως καὶ ἐτέρων μελοδραματικῶν κειμένων ταυτέτην παρὰ τὴν ἡμῖν παράφρασιν καὶ μὴ παύσῃται ἀσχολούμενος περὶ ὃ ἀσχολεῖται ἔργον, συντελῶν οὕτω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ παρ' ἡμῖν αἰσθήματος. Εὐχόμεθα δ' ἐν τελείᾳ ὅπως ὅσον ὅσον τάχιον συγκροτηθῇ νέος ἑλληνικὸς μελοδραματικὸς θιάσος, ὅστις εὐρήσει μετάφρασιν ἀριουδίων πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἰταλίδος Μούσης.

Ἡ Σύναξις.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

Πολλίων, ἀνθύπατος ρωμαῖος ἐν Γαλατίᾳ.
Ὅροβεδος, κορυφαῖος τῶν Δρυϊδῶν.
Νόρμα, Δρυϊδίς προφήτις, θυγάτηρ τοῦ Ὅροβεδου.
Ἀδαλγίδα, νεαρά νεωκόρος ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἰρμινδοῦλ.
Κλοτιλδα, ἐμπιστος τῆς Νόρμας.
Φλάβιος, ἐταῖρος, τοῦ Πολλίωνος.
Δύο παῖδες, υἱοὶ τῆς Νόρμας καὶ τοῦ Πολλίωνος.
 Δρυῖδαι, Βάρδοι, Νεωκόροι, Ἰέρειαι,
 Μαχηταὶ καὶ στρατιῶται γαλάται.
 Ἡ πράξις ὑπόκειται ἐν Γαλατίᾳ, ἐν τῷ ἱερῷ δά-
 σει καὶ ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἰρμινδοῦλ.

ΠΡΑΞΙΣ Α'.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Δάσος ἱερὸν τῶν Δρυϊδῶν. Ἐν τῷ μέσῳ ἡ ὄρυς τοῦ Ἰρμινδοῦλ.
 παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς φαίνεται ἡ δρυϊδικὴ πέτρα ἡ γρη-
 σιμεύουσα ὡς βωμός. Ἐκεῖθεν τοῦ δάσους λόφοι σύνδεσδροι.
 Νόξ. Μακρόθεν πυρὰ λάμποντα διὰ μέσου τῶν θάμων.
 Ἐπὶ τὴν ἡγῶν τοῦ ἱεροῦ παιζῶνος παρέρχονται τὰ στίφη τῶν
 Γάλλων· εἶτα ἡ πρόσδος τῶν Δρυϊδῶν· τελευταῖος ὁ Ὅρο-
 βεδος μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἱερέων.

Ὅροβεδος. Δρυῖδαι εἰς λόφους ἀνέλθετε
 πρὸς θεὰν τῶν αἰθέρων·
 κύκλος θὰ λάμπη ἀργυροῦς
 σεληνὴν νέαν φέρων.
 Τὸν πρῶτον γελοτάτης
 ὡς κόρης ἀγνωστάτης
 τρεῖς θὰ σημάνη μυστικῶς
 ὁ ἱερός χαλκός.

Δρυῖδαι. Θὰ δρέψῃ ἡ Νόρμα τὸν σεπτὸν
 ὄρυος καρπὸν·

Ὅρ. Ναί! ἡ Νόρμα

Δρυ. Πρὸς νέας Ἰρμινδοῦλ σφαγὰς
 τὴν μάντιν σου παρόρμα
 σφροδρὰν αὐτῇ ἐμπνέων
 ἔχθραν πρὸς τὸν Ρωμαῖον
 καὶ τὴν μοιραίαν πρὸς ἡμᾶς
 εἰρήνην καταργῶν.

Ὅρ. Ἐκ τούτων τῶν σεπτῶν δάσων
 ὀρμαίτε! θ' ἀνακράξῃ
 καὶ τῶν ἀρπάγων ἀετῶν
 τοὺς Κέλτας θ' ἀπαλλάξῃ
 καὶ τὴν ἀσπίδα τύπτων,
 ὡς κεραυνὸς ἐνσκήπτων,
 Καισάρων πόλιν τὴν αἰσχρὰν
 ἐκ βάθρων θὰ κλονῆ.

Πάντες. Σελήνη σπεύσον νὰ φανῆς!
 ἡ Νόρμα προχωρεῖ.

Ἀπομακρύνονται ἅπαντες καὶ ἀφανίζονται εἰς τὸ δάσος. Ἀπὸ
 χαιροῦ εἰς χαιρὸν ἀντηγοῦσιν ἀποθνήσκον αἱ φωναὶ τῶν, ἀμα δὲ
 παρέρχονται ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁ Φλάβιος καὶ ὁ Πολλίων προ-
 φυλακτικοί, ἐν ταῖς τηβέναις αὐτῶν κεκαλυμμένοι.

ΣΚΗΝΗ Β'.

Φλάβιος καὶ Πολλίων.

Πολ. Οὐδὲν ἀκούω· καὶ ἦδη τὸ ζοφῶδες
Φλ. δάσος κενοῦται. — Ἄλλ' εἶναι κινδυνῶδες
Πολ. ἡ Νόρμα εἶπεν. — Πόσον μὲ ταράττει
Φλ. τὸνομα τοῦτο! Πῶς! δυνατόν! φιλιτάτη!
 καὶ τῶν υἱῶν σου μήτηρ!

Πολ. Εἰς πάντα ψόγον
 οὐδένα ἔχω ν' ἀντιτάξω λόγον.
 Ἐρώτων νέων φλόγες
 μὲ πυρπολοῦσι· τὰς συνδαυλίζει θεὸς τις
 φθονῶν μου τὴν γαλήνην. Ἀδύσσου χάος
 ὁ τάλας βλέπω χαῖνον ἐνώπιόν μου.

Φλ. Μὴ ἄλλην ἀγαπᾷς;

Πολ. Ἡσύχως λάλει.
 Νῦν ὅλον με . . . φλέγει ἄλλη.
 Ἡ Ἀδαλγίδα . . . ἀθρόν γελοῦν ἄνθος
 τῆς ἀγνείας εἰκῶν. Τὸν αἰμοβόρον
 θεὸν ὑπηρετοῦσα, λαμπρά, ὡς ἄστρον
 ἐν οὐρανῷ ζοφῶδει, φῶς διαχύνει.

Φλ. ὦ τλήμων φίλε! Καὶ ἐκείνη
 σοῦ ἀντεργαται;

Πολ. Οὕτως ἐλπίζω!

Φλ. Ἄλλ' ὅμως
 τὴν Νόρμαν δὲν φοβεῖσαι;

Πολ. Θανάτου μὲ τρόμος
 καὶ ἀγωνία κρατεῖ ἀφ' ὅτου εἶδον

Φ. Η. Τὸ ὄναρ— Ἄ! λέγε!— Ἐπὶ τῇ μνήμῃ φοίττω
 Πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς Κύπριδος
 ἐγγὺς ἐμοῦ εἰς Ρώμην
 ἡ Ἀδαλγίδα ἴστατο
 μ' ἀνθοστεφῆ τὴν κόμην.
 Φαιδρός ἠχῶν ὑμέναιος,
 ὁμοῦ θυμιαμάτων,
 τὰ πάντα μ' ἐξηπάτων
 κα' ἀνήρπαζόν με εἰς οὐρανόν.

Ἔοτ αἰθνης φάσμα πελιδόν
 ὡς θύελλα ἐνσκήπτει
 εὐρύς ὁ πέπλος Δρυϊδῶν
 ὡς νέφος τὸ καλύπτει.
 Σκιπτός προσβάλλει τὸν βωμὸν
 σκοτός παντοῦ ἀπλοῦται,
 ὁ κόσμος πᾶς νεκροῦται,
 νεκρῶσιμος σιγή!

Τὴν τρυφερὰν ἀπώλεσα
 ἐγγύθεν μου παρθένον,
 τοὺς θρήνους ἤκουον μακρὰν
 παιδιῶν σφαζομένων.
 Ἔοτ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ναοῦ
 φωνὴ βροντώδης κράζει:
 οὕτως ἡ Νόρμα κολάζει
 προδότην ἐραστὴν.

(Ἀκούεται ὁ ἱερός χαλκός)

Φλ. Παῦσον ἡ Νόρμα ἔρχεται
 Σπεύσον· ἐδῶ προβαίνει.

(Φωνὴ ἔσθθεν)

Ἀπόσπιντε οἱ βεβήλοι
 παιδρῶ σελήνη φαίνει.

Φλ. Σπεῦσον
Π. Θὰ μείνω.
Φ. Ἐλθέ !
 μὴ σ' εὖρη τις ἐδῶ.
Π. Τῆς δυνάμεώς των ἄλλη
 ὑπερτέρα μὲ φυλλάττει.
 σοῦ ὁ ἔρωσ, ὦ φιλάτν,
Δίς. μ' ἐνθαργύνει μ' ὀδηγεῖ.
 Τοῦ θεοῦ των δ' ἂν προβάλη
 τὴν παρθένον νὰ μ' ἀρπάσῃ,
 καίω τὰ φρικώδη δάση
 καὶ βωμὸν τὸν ἐναγιῆ.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

Δρυΐδαί, Ἴερείαι, Μυχηταί, Βάρδοι, Νεωκόροι, Ἰερουῦται καὶ
 ἐν μέσῳ πάντων ὁ Ὁρόβισος.

Πάντες. Φθάνει ἡ Νόρμα· τῆς θείας τῆς κόμης
 τοὺς πλοκάμους στελεῖς περιδέει·
 τὸ χρυσοῦν δρέπανόν τῆς προχέει
 φέγγος ὡς ἡ Σελήνη φαιδρόν.
 Ἐπεφάνη κ' εὐθέως τῆς Ρώμης
 σκέπει ζόφος πυκνὸς τὸν αἰθέρα
 Ὡς κομήτης ἀνά τὸν αἰθέρα
 Ἰρμινδοῦλ σπείρει τρόμον περῶν.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

Νόρμα περιστοιχισμένη ὑπὸ τῶν Ἰερείων. Λυσίκωμος, τοὺς κρο-
 τάφους ἐστεμμένη μὲ στελίδα, καὶ φέρουσα ἐν χειρὶ χρυσοῦν
 δρέπανον. Ἀναβάνει τὸ δρυΐδικόν βῆμα καὶ στρέφει κύκλῳ
 τὸ ὄμμα, ὡς ἐμπνεομένη. Εὐφημία.

Νόρμα. Κραυγὰς ἀποστασίας! Κραυγὰς πολέμου,
 πλησίον τοῦ βωμοῦ. τίς ἐτόλμα νὰ ρήξῃ ;
 Τίς ἀποκρίσει
 τῇ θεοπνεύστῳ Νόρμα — νὰ ὑποδείξῃ,
 τὸ μοιραῖον ζητῶν τέλος τῆς Ρώμης ;
 Ἔργον δὲν εἶναι ἀνθρωπείας γνώμης.
Ὅρ. Ἄλλ' ἕως πότε θ' ἀπρακτῶμεν λοιπόν ;
 Μὴ δὲν καταπατοῦνται
 τὰ πατρία μας δάση ; Δὲν βεδηλοῦνται !
 οἱ ἄχραντοι βωμοὶ μας ; Ἡ Βρέννου σπάθη
 πότε τοσοῦτον ἀδρανῆς — ἐστάθη ;

Παν. Ἄπαξ ἀνασπασθεῖσα . . .

Νόρ. Πίπτει θραυσθεῖσα !
 θραυσθεῖσα ! ναί !
 ἄντις προῶρος ταύτην θραυσυνθεῖς ἀνασπασθῇ.
 Ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας ἀκόμη δὲν ἔχει φθάσῃ.
 Συγάμθρων τοὺς πελέκεις ἡ αἰχμὴ τῶν Ρω-
 [μαίων
 ἀμβλύνει ἐτι·

Πάν. Καὶ οὐ τί προφητεύεις, τέρμα μοιραῖον ;

Νόρ. Τὰς οὐρανίας δέλτους διεξελοῦσα,
 ἐν βιβλῳ τοῦ θανάτου τὸνομα γεγραμμένον
 τῆς Ρώμης βλέπω. Θ' ἀποθάνῃ ποτέ·
 ἀλλ' ἐξ οἰκειῶν ἀμαρτιῶν πεσοῦσα,
 καὶ οὐχὶ ἐξ ὑμῶν. Μὴ θορυβεῖσθε !
 Πρὸς τὸν σκοπὸν χωρεῖ τὸ πεπρωμένον.

Στελίδα δρέπω
 καὶ πρὸς εἰρήνην προτρέπω

Δρέπει τὴν στελίδα, ἣν αἱ ἱερεῖαι συγκομίζουσιν ἐν κανοῖς. Ἡ
 Νόρμα προβαίνει εἰς τὸ προσκήμιον καὶ πάντες γονυπετοῦσιν.
 Ἡ Σελήνη λάμπει πλησφαῆς.

Νόρ. Ἄγνωτάτη, ἐπαργυροῦσα
 τ' ἀγία μας ταῦτα δάση,
 στρέψον τόμμα ἐν αἰγλῇ πάσῃ,

Χορός. Φασέθωρε, πρὸς ἡμᾶς.
 Τὴν εἰρήνην περιψευροῦσα,
 αἰθερία, κ' ἐνταῦθα λάμψον.
 καταβάσα τῶν στέρνων κάμψον
 τὰς αἰμοχαρεῖς ὀρμάς.

Χ.
Νόρ. Ἐτελέσθη· νῦν τῶν βεβήλων
 ἄς ἀποστραφῇ τὸ βλέμμα·
 ἂν τὸ θεῖον δὲ ὀργίλον
 ἀπαιτῇ Ρωμαίων αἶμα,
 θ' ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ ἀδύτου
 ἡ βροντώδης μου κραυγῇ.

Χ. Κράξον· πᾶς ἐναγιῆς Ρωμαῖος
 θὰ τελέσῃ ποινὰς δικαίως
 πρῶτος πάντων δὲ θὰ δώσῃ
 ὁ ἀνθύπατος αὐτός.

Ν. Ναί ! νεκρός ! τίς θὰ τὸν σώσῃ, . . .
 ἀλλ' ὁ ἔρωσ αὐτοῦ φρουρός,
 Ἐλθέ μετὰ τῶν ἐρώτων
 τῶν πρώτων σου κ' ἀδόλων,
 καὶ σοὶ πρὸς κόσμον ὄλον
 ἐγὼ παραστατῶ.

Ἦραϊε ἐπανέλθε μοι
 φαιδρὰς ἀκτίνας βάλλων.
 καὶ πάντα μου πόθον ἄλλον
 ἀσμένως παραιτῶ.

Χ. Νεμέσεως ἡμέρα
 πρὸς τί ἀργεῖς νὰ λάμψῃς
 καὶ τὰς αἰχμὰς νὰ κάμψῃς
 ἀσπλάγγνων δυναστῶν ;

Ν. Ἄ ! στρέψον πάλιν,
 ὡς τότε, φέρων
 θερμὴν ἀγκάλην
 ὄμμα μαρμαίρον
 πιστῶς ἐρώων.

(Ἀπέρχεται ἀκολουθουμένη ὑπὸ πάντων ἐν τάξει)

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

Ἄδαλγίδα μόνν.

Ἄδ. Κενὸν τὸ θεῖον δάδος.
 Τέλος ὀργίων· κἂν ἐνταῦθ' ἀνέτως
 θ' ἀνασπενάξω· ἄ ! τὸν μοιραῖον ξένον
 ἐδῶ ἰδοῦσα ἐγενόμην ἀμέσως
 τοῦ Θεοῦ ἀποστάτις, τῶν ὄρκων προδότις.
 Εἶθε ὑστατον κἂν ! εὐχὴ ματαία ! .
 ἀδάμαστός τις πόθος· ἐδῶ μ' ἐλκύει.
 Τὸ κάλλος τῆς μορφῆς του· ἐδῶ μ' εὐφραίνει
 ὁ τόνος τῆς φωνῆς του ἐνταῦθα μένει
 ὡς γλυκεῖα ἤχη.
 ὦ θεε! προστάτευσόν με. Πλάστα! οἰκτιρμόν.

Σ Κ Η Ν Η Σ Τ'.

Πολλίων, Φλάβιος καὶ Ἀδαλγίδα.

- Πολ.** Ἄφες με! εἶν' ἐνταῦθα
οὐδὲν ἀκούω
- Ἀδ.** (προσβλέπουσα ἔντρομος αὐτόν),
Σὺ! ἐδῶ
- Πολ.** Τί βλέπω
ἐθρῆνεις;
- Ἀδ.** Προσπυρόμην· ὦ μὴ ταραξῆς
τὰς προσευχάς μου.
- Πολ.** Θεοὺς λατρεύεις ἀγρίους
καὶ τῶν κρινῶν μας πόθων ἐναντίους.
Κόρη φιλάττη! Θεὸς σου
μόνος ἔστω ὁ ἔρωσ·
- Ἀδ.** Ἔρωσ . . . σιώπα.
νὰ μὴ σ' ἀκούσω.
- Πολ.** Νὰ φύγῃς θέλεις;
ἀλλ' ὅπου καὶ ἂν κρυβῆς, θὰ σὲ ἀνεύρω.
- Ἀδ.** Προσφεύγω εἰς τὸν θεόν μου, εἰς ὃν ὠρκίσθην.
- Π. Ἀδ.** Καὶ ὁ ἔρωσ! σκληρά! ὁ ἔρωσ -- Ἄχ! ἐλθσύνου
- Πολ.** Ναὶ πορεύου πρὸς τὸν θεόν σου
πᾶν τὸ αἷμα μου νὰ χύσῃς
πλὴν μὴ θέλε τῶν ὀφθαλμῶν σου
σκληροτάτη νὰ με στεριάσῃς.
Πρὸς θεὸν ὠρκίσθη ἡ γλῶσσα
πρὸς με ὅμως ἡ καρδία
ἀγνοεῖς βεβαίως πόσα
πάσχω διὰ σὲ σκληρά.
- Ἀδ.** Καὶ σὺ ὅμως ἄχ! δὲν γνωρίζεις
πόσον πάσχω ἢ ἀθλία.
ὁ θεός μου ὃν ἐκφαυλίζεις
ἦτο μόνη μου λατρεία.
Τὸν βωμόν ὑπηρετοῦσαν
μὲ ἐκόσμηι φῶς λαμπρὸν
ἀλλὰ νῦν ἐπιπορευοῦσαν
σκίπτει σκότος ζοφερόν.
- Πολ.** Θεοὺς ἄλλους ἀγνοτέρους
σοὶ προσφέρω ἐν τῇ Ρώμῃ,
- Ἀ. Π.** Φεύγεις ἄρα; — Πρὸς ἀθλοὺς ἐτέρους
- Ἀ. Π.** Φεύγεις ἐγὼ δέ; — Ἔλθε μαζὴ μου
Ἔρωσ ἀρχει καὶ τῶν δαιμόνων
ἔρωσ προσκαλεῖ καὶ σέ!
- Ἀ. Π.** Ἄ σιώπα — Ψυχῆς τὸν πόνον
οἰκτερόν μου καὶ ἐλθέ.
- Ἀ. Π.** Ἄφες ἄφες — Σὲ λατρεύω· ἐλθέ ὁμοῦ.
- Ἀδ.** Ἀφισόν με εἶμαι λάτρως τοῦ βωμοῦ.
- Πολ.** Εἰς τὴν Ρώμην πορευθῶμεν,
Ἐνθα βίος ὄλδος ἔρωσ
Εἰς τὸ νέκταρ μεθυσθῶμεν
τῶν ἐρώτων ἐλευθέρως
Ἡ καρδία σου ἐνδομύχως
δὲν προλέγει σοὶ πᾶν τερπνόν;
Εἶναι ὕμναϊων ἦχος
τὸν δεσμόν μας συγκροτῶν.
Ἄχ! τὸ εὐλαλὸν τοῦ στόμα
ταῦτα λέγον μὲ μαγεύει
μέχρι τοῦ βωμοῦ μὲ ὄμμα
φλογόβολον με δεσμεύει.

- Θριαμβεῦει τῶν κλαυθμῶν μου
καὶ τοῦ ἄλλου τῆς ψυχῆς
Σὲ Θεὲ καλῶ φρουρόν μου
κλονουμένη ἢ δυστυχῆς.
- Π. Ἀ.** Φιλάττη — Οἰκτερόν με,
τὸν οἰκτιρόν σου ἐξαίτῳ.
- Πολ.** Σκληρὰ μ' ἐγκαταλείπει
βορὰν τοσαύτης λύπης;
- Ἀδ.** ὦ! ἄφες με ἀδυνατῶ.
- Πολ.** Ἀδαλγίδα πρὸς τὸν κλαυθμόν μου
εὐσπλαγχνίας στρέφον ὄμμα
Ἀδαλγίδα — εἰσάκουσόν μου.
- Ἀδ.** Εἰς σὲ προσφέρω ψυχὴν καὶ σῶμα
(Ἠίπτουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ).
- Πολ.** Καὶ θὰ ἔλθῃς τῇ πρώτῃ
- Ἀδ.** ἀσφαλῶς; Ναί· θὰ τολμῶσω.
- Π. Ἀ. Π.** Ὀρκον! — Δίδω! — ὦ! εὐτυχία!
- Π. Ἀδ.** Μὴ λησμονεῖ — Νὰ λησμονήσω;
Τὸν θεόν μου μὲν ἀρνοῦμαι
ἀλλ' εἰς σὲ μένω πιστή.
- Πολ.** Τὸν θεόν σου δὲν φοβοῦμαι
Σοῦ ὁ ἔρωσ μοὶ ἀρκεῖ.

(* Ἀκολουθεῖ).

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.*

VI.

Εἰς ἐκ τῶν οἴκων, εἰς ὃν συνήρχοντο πολλὰ καὶ
πολλοὶ ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς κοινωνίας καὶ διήρχοντο
διασκεδάζοντες τὰς μακρὰς τοῦ χειμῶνος νύκτας ἦτο
ὁ τοῦ κυρίου Α . . .

Ἐκεῖ ἐσπέραν τινά, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του
συνήντησε πάλιν ὁ Λεάνδρος τὴν Ἰριδα. Ἐφάνη αὐτῷ
ὠραιοτέρα καὶ χαριστέρα ἢ ἄλλοτε. Ἄλλ' ὅπως
ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅτε παρετήρησεν ὅτι μόλις
αὕτη τῷ ἀπέτεινε τὸν λόγον.

Μετ' ὀλίγον, ροφήσασα τὸ ἐν τῷ κίθῳ αὐτῆς
τέτον, ἐκχθισεν ἡ Ἰρις νεχελῶς ἐπὶ τινος ἀνακλίν-
τρου. Αἱ λευκαὶ τῆς χεῖρες, στηριζόμεναι, ὡς χεῖρες
παιδίου, ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μὲ τοὺς δακτύλους
συμπεπλεγμένους, καὶ οἱ ρεμβώδεις ὀφθαλμοὶ τῆς ἐ-
μαρτύρουν πᾶσαν ἡδύτητα καρδίας ἐρώσης.

Ἡ ἐκπληξίς τοῦ Λεάνδρου δὲν ἐβράδυνε νὰ μετα-
βληθῇ εἰς κατὰ πλῆξιν καὶ πικρίαν, διότι, ὅτε συνε-
σταλμένος σχεδόν, προσῆλθεν εἰς αὐτὴν καὶ τῇ ἐξή-
τησε νὰ τῷ παρῶσῃ ἓνα τετράχορον, ἐκείνη μὲ τό-
νον φωνῆς, μὴ ἐπιδεχόμενον ἀμφισβήτησιν, τῷ εἶπεν:
«ἀδύνατον». Ἡ λέξις αὕτη ἐνεπήγη εἰς τὴν καρ-
δίαν του ὡς μάχαιρα.

*) Ἴδε ἀριθ. 36, σελ. 707 — 710.

« Ἀδύνατον » λοιπὸν τῷ ἔλεγεν ἐκείνη! Ἀλλὰ τίνα λόγον εἶχε ν' ἀρνηθῆ τόσον ἀποτόμως ἕνα χορὸν τέλος πάντων; Ζηλοτυπίαν καὶ ἀπαίτησιν τοῦ συζύγου ἠδυνάτει νὰ παραδεχθῆ, διότι δὲν ἤθελε νὰ πιστεῦσῃ εἰς τόσον βιαίαν ῥῆξιν· ὁ Στέφανος ἄλλως, καὶ τοὶ δὲν ἐδείκνυνεν ἔκχυσιν φιλικῶν αἰσθημάτων, οὐχ ἤττον δὲν ἐδείκνυν ἔλλειψιν τῶν φιλικῶν πρὸς αὐτὸν φιλοφρονήσεων. Δὲν τὸν ἠγάπα λοιπὸν πλέον; ὦ! τοῦτο οὔτε κἄν νὰ σκεφθῆ ἤθελε. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῆ τοιοῦτόν τι περὶ τῆς Ἰριδος, ἣτις πρὸ ὀλίγων ἀκόμη μηνῶν τὸν ἐβεβαίωνε περὶ τοῦ πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της, τῷ ὠρῶριζετο ὅτι θὰ εἶναι πάντοτε ἰδική του καὶ ἐπεσφράγιζε τὰς διαβεβαιώσεις καὶ τοὺς ὄρκους της διὰ θερμῶν φιλημάτων; Τί συνέβαινε λοιπὸν; Τόσον ἦτο ἀσταθῆς καὶ ἐλευινή;

Ὁ Λέανδρος ἔμεινε ὡς ἐμβρόντητος καὶ ἀποβλακωμένος. Ἦγειρε τὴν χεῖρά του πρὸς τὸ μέτωπόν του, θέλων νὰ συγκεντρώσῃ τὸν νοῦν του καὶ σκεφθῆ τὴν ἀφῆκεν ὅμως πάλιν νὰ πέσῃ· πᾶσα σκέψις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τῷ ἦτο ἀδύνατος. « Ἐν δάκρυον ἔτρεμεν εἰς τὸν ὀφθαλμὸν του . . . Ἦτο πολὺ δυστυχῆς!

Ἐκῆθισεν, ἢ μᾶλλον ἔπεσεν, ἐπὶ τινος καθίσματος χωρὶς νὰ χορεύσῃ τὸν τετράχορον ἐκείνον. Τινὲς τὸν ἠρώτων περὶ τῆς αἰτίας τούτου· ἐκείνος δὲ προῤφασίζετο αἰφνιδίαν ἀδιαθεσίαν. Τὸ κυλικεῖον ἦτο πλουσίως παρεσκευασμένον· μετέβη εἰς αὐτὸ μετὰ τοῦ φίλου του κ. Ρ. . . , γνωστοῦ ἀδικοῦ ἐν ταῖς συναστροφαῖς καὶ ταῖς χοροεπερίαις, ἀλλὰ μόλις εἶχεν ὄρεξιν νὰ ἐγγίσῃ εἰς τὰ χεῖλη του ἐκ τῶν ἰδερμάτων καὶ ποτῶν, ἐπανῆλθε δὲ καὶ ἐκάθισε πάλιν εἰς τὴν προτέραν αὐτοῦ θέσιν. Ἡ Ἰρις στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ νεαροῦ συγγενοῦς αὐτῆς Π. . . ἔστυρε μᾶλλον αὐτόν, ἀντὶ νὰ ὀδηγηθῆ ὑπ' ἐκείνου, εἰς τὴν αἴθουσαν ἐν ἣ ἦτο ὁ Λέανδρος, καὶ ἐπανειλημμένως διηλθε πλησίον αὐτοῦ· ὁσάκις δὲ διήρχετο ἠτένιζεν αὐτὸν μετὰ μειδιᾶματος. Ἀλλὰ τί λοιπὸν συμβαίνει; ἐσκέπτετο ὁ δυστυχῆς· μὲ προδίδει καὶ μὲ περιπάζει; τόσον λοιπὸν σκληρὰ εἶναι καὶ ἄπιστος; εἶναι δυνατόν ἐν τῷ σώματι ἐκείνῳ τῷ ἀγγελικῷ, ὑπὸ τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον νὰ ἐγκρύπτηται ψυχὴ τόσον κακῆ, καρδία τόσον θηριώδης; ὦ! εἶχεν ἀκούσῃ καὶ ἀναγνώσῃ πολλά, καὶ εἶχε πείραν πλειοτέρων, περὶ τῆς γυναικός, ἐγνώριζεν ὅτι ἡ γυνὴ ἢ ζωογονεῖ ἢ φονεύει, ὅτι εἶναι ἢ ἄγγελος ἢ δαίμων, καὶ μέσος ὄρος ἐν αὐτῇ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ δὲν ἐφαντάζετο ποτὲ τοιαύτην ἀπάτην παρ' ἐκείνης, ἣν ἀληθῶς ἠγάπησε.

Ἦτο ἀμέτρητον μανιωδὲς πῦρ τὸ ὅποιον ἡ γυνὴ ἐκείνη εἶχεν ἀνάψῃ εἰς τὰ στήθη του· δὲν ἠγάπα εἰμὴ αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ ζήσῃ μίαν ἡμέραν ἀνευ ἐκείνης, ἀνευ τοῦ ἔρωτός της τῷ ἐφάνετο μοῖρα φρικωδέστερα καὶ τοῦ θανάτου.

Τῷ ἐπῆλθε μανία ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι τόσον ἀπίστος προδίδετο καὶ τόσον σκληρῶς περιεπάζετο. Ἦγέρθη ἀποτόμως, παρηκολούθησεν αὐτὴν ἐν ταῖς αἰθούσαις, καὶ εὐρὼν κατὰλληλον εὐκαιρίαν, ἐπλησίασεν αὐτὴν, ἀπομεινωμένην, καὶ μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐξ ἄγανα-

κτίσεως καὶ μόλις ἀκουομένην, « Θηρίον, τῇ εἶπε· δὲν ἤξεύρεις εἰς ποίαν ἀπελπιστικὴν θέσιν μὲ φέρεις ». Ἐκείνη ἐφάνη ὅτι ἐταράχθη καὶ ἀπεμακρύνθη ψιθυρίσασα: « ἀπομακρύνθητι· δὲν πρέπει νὰ μένης πλησίον μου ».

Ἐτετέλεσται! Μετ' ὀλίγον συντετριμμένος ἀπῆλθε τῆς οἰκίας ἐκείνης· τὴν ἐπομένην ὁ Λέανδρος ἐβῆ· διζε μὲ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν ἐκτός τῆς πόλεως εἰς τοὺς ἀγροὺς ἄγρουσαν ὁδόν. Ἐπνεεν ἄνεμος καὶ τὸ ψῦχος ἦτο ἐπαισθητόν, ἀλλ' ἡ θερμότης τῶν ἠλιακῶν ἀκτίνων ἐμετρίαζε τὴν ἐκ τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ ψύχους ἐνόχλησιν. Ἐν τῇ κεφαλῇ του ἦτο κυκεῶν, πρὸ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του μία εἰκὼν παρουσιαζέτο, πάντοτε ἐκεῖ, ἀμετάβλητος, ἡ τῆς Ἰριδος. Ἡ Ἰρις ἀπὸ τῆς χθὲς εἶχεν ἐμπνεύσῃ αὐτῷ ἀγρίαις ιδέαις· ἡ παλαιὰ του εὐθυμία εἶχεν ἐκλείψῃ, καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη συνετελέσθη εἰς μίαν νύκτα.

Ἐξήτει ὅμως ὅπωςδῆποτε μίαν ἐξήγησιν τῆς αἰφνιδίως αὐτῆς μεταβολῆς τῆς γυναικός. Ἐνόησεν ἄρα γὰρ ὁ Στέφανος τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπηγόρευσεν αὐτῇ πᾶσαν πρὸς τὸν Λέανδρον συγκατοινομίαν;

Ἀλλὰ τί ἐνδόσιμον εἶχεν αὐτὸς διὰ νὰ παραδεχθῆ ὅτι κινδυνεύει ἡ τιμὴ του καὶ νὰ ἐπιβῆλῃ τόσον ἀπότομον διαικωπὴν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς συζύγου του καὶ ἐκείνου; Ἐν τῷ φανερῷ τοῦλάχιστον οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἶχε τῆς τοιαύτης ἐπιβουλῆς, καὶ ἀκριβῶς διὰ τοῦτο αὐτὸς οὐδόλως διεκόψε τὰς πρὸς τὸν Λέανδρον εἰς τὴν οἰκογενεαὴν του φιλικὰς σχέσεις. Ἐὰν ἐνόμιζεν ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογενεακὴν του τιμὴν προσβεβλημένην, διατί δὲν εἶχε τὸ θάρρος κατὰ πρόσωπον νὰ παρουσιασθῆ πρὸς τὸν Λέανδρον καὶ τῷ ζητήσῃ ἰκανοποίησιν; Τί λοιπὸν συνέβαινε; Δὲν τὸν ἠγάπα ἡ Ἰρις; Ἀλλὰ διατί τότε αὕτη ἡ ἰδίαν τὴν ἐνεθάρρυνεν καὶ περιέθαλψε καὶ ἐζωογόνησε τὸν ἔρωτά του! διατί αὕτη πρώτη ἐρρίπτετο πέρυσιν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ περιεκάλυπτε διὰθερμῶν φιλημάτων τὸ στόμα του; Ἡ εἶχεν ἴσως πρὸς αὐτοῦ μίαν τῶν πολλῶν ἀνηθίκων καὶ ἠδυπαθῶν γυναικῶν, αἵτινες παίζουσι μὲ τὴν ὠριότητά των, ὡς μὲ φονικὸν ὄπλον εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἀρέσκονται σήμερον μὲν νὰ καταρίπτωσι τοῦτο τὸ θῦμα, αὔριον δὲ ἐκεῖνο, ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ νὰ ἔχωσι τὴν ἰκανοποίησιν καὶ χαιρεκακίαν νὰ καθιστῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν πλειοτέρους δυστυχεῖς; Ἦτο λοιπὸν ἡ Ἰρις τοιαύτη; τὸ μικρόν ἐκεῖνο σῶμα περιέκλειε τόσον μεγάλην κακίαν ψυχῆς καὶ ὑπὸ τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον ὑπεκρύπτετο τόσον δυσειδὴς δαίμων; ὦ! ἐὰν ἠδύνατο νὰ εὐρῆ εὐκαιρίαν τινὰ νὰ τῇ ὁμιλήσῃ ἀνέτως, νὰ τῇ ζητήσῃ ἐξηγήσεις, νὰ ἐρευνήσῃ τὰ βῆθη τῆς καρδίας της!

(Ἀκολουθεῖ).

Κ. Σ. Π.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 28 ἰουνίου.

Προεδρεία Δ. Μαλιάδου. Ἀναβληθείσης τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς προτέρας συνεδρίας, ὁ γεν. γραμματεὺς κ. Ὀδ. Ἀνδρεάδης ἀνακοινῶται τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὰς βιβλίων προσφοράς. Ἐκφράζονται αἱ εὐχαριστίαι τοῖς δωρηταῖς. Εἶτα μετὰ τὰς ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας παρατηρήσεις καὶ ἄλλας τινὰς ζητήσεις, ὁ κ. πρόεδρος ὑποβάλλει διαφόρους σκέψεις καὶ προτάσεις τοῦ προεδρείου, ὧν αἱ κυριώταται περὶ τῆς Ζωγραφείου Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ ἐν Νικοπόλει τῆς Μικρῆς Ἀσίας Εὐαγγελίου παρθεναγωγείου, ὑπὲρ οὗ ἐγκρίνεται ὅπως παραχωρηθῆ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἢ τοῦ παρελθόντος ἔτους χορηγία. Ἀκολουθῶς ὑποβλήθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἀρξαμένου ἔτους 1893—94, ἀνακοινῶται ὑπὸ τοῦ γεν. γραμματέως ἐπιστολὴ τοῦ κ. Ἀναστ. Χρηστίδου περὶ τῆς ἀραβικῆς λέξεως *heil*, ἧτις ἐγένετο θέμα συζητήσεως ἐν προτέροις συνεδρίαις μεταξὺ τῶν κ.κ. Μ. Παράνικα, Κ. Περγικίδου καὶ Μ. Κεφάλα. Ὁ κ. Χρηστίδης γράφει ὅτι ἀραβουαθὴς λόγιος διεσθεβαιώσατο αὐτὸν ὅτι ἡ λέξις *heil* σημαίνει οἶκον, ἦτοι κατοικίαν ἀνθρώπων καὶ ἅμα καὶ στίχον ποιήματος, οὗχὶ δὲ ποίημα καθόλου, ὡς εἶπεν ὁ κ. Περγικίδης.

Ὁ κ. Εὐστ. Πομπέσκος λαθὼν τὴν λόγον εἶτα ἀναγινώσκει τὴν πραγματείαν αὐτοῦ περὶ τοῦ ρώσου μυθολογοῦ Κριλώφ. Ἐν αὐτῇ ἐξήγησε τὰ ἔργα τοῦ ἐπιφανοῦς συγγραφέως καὶ τὸν βίον αὐτοῦ, κατέδειξε δὲ τὴν μεγάλην ἀξίαν αὐτῶν ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν καὶ τὴν ροπήν ἣν οἱ μῦθοι αὐτοῦ ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ καθόλου, ὃ χάριν καὶ λαϊκὰ ὑπάρχουσιν αὐτῶν ἐκδόσεις πρὸς τὰς πολυτελεστάτας. Ὁ ἀγορητὴς ἀνακοινῶται διαφόρους γνώμας ρώσων κριτικῶν περὶ τοῦ Κριλώφ καὶ τινὰς μύθους, παραφράζων αὐτοὺς ἐκ τοῦ ρωσικοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀναγνώσματος ὁ κ. Ὀδ. Ἀνδρεάδης συγχαίρει τῷ ἀγορητῇ ἐπὶ τῷ ἀναγνώσματι αὐτοῦ, ἐξαιτεῖται δὲ παρ' αὐτοῦ, γινώσκοντος τῆν ρωσικὴν, ὅπως μὴ περιορισθῆ ἐν μόνῳ τῷ Κριλώφ, περὶ οὗ οὗχὶ τὰ πρῶτον γίνεται λόγος ἐν τῷ Συλλόγῳ, διότι πρὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν ἀνάγνωσμα ἐπίσης ἐποιήσατο ὁ κ. Στεφ. Καραθεοδωρῆ περὶ αὐτοῦ, παραθεῖς ἅμα καὶ τινὰς μύθους, ἐν οἷς καὶ τὸν τῶν Χηνῶν, μεταφράσεως γενομένης τῷ 1848, αὐτὸς δὲ ὁ κ. Πομπέσκος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὡσαύτως περὶ αὐτοῦ ἐπραγματεύσατο, ἀλλὰ ποιήσεται τῷ Συλλόγῳ λόγον περὶ ἄλλων τε ρώσων συγγραφέων καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ πολλοῦ Τολστόη, περὶ οὗ πολὺς ἐγένετο ἄρτι καὶ γίνεται λόγος ἐν Εὐρώπῃ. Πρὸς δὲ ὁ κ. Ἀνδρεάδης παρακαλεῖ ὅπως ἀνακοινῶται ὁ κ. Πομπέσκος καὶ τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας μελέτας περὶ ἃς ἀσχολοῦνται νῦν οἱ ἐν Ρωσίᾳ, θέμα δ' ἐχούσας τὴν βυζαντινὴν ἀρχαιολογίαν καὶ ἱστορίαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. πρόεδρος εὐχαριστεῖ τῷ κ. Πομπέσκῳ, ἀγγεῖλας δ' ὅτι αἱ συνεδρίαὶ τοῦ Συλλόγου ἔνεκα τοῦ θέρους διακόπτονται μέχρι τοῦ φθινοπώρου, διαλύει τὴν συνεδρίαν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην παρῆν πολὺ ἀκροατήριον, ὅπερ καθωράϊζον οὐκ ὀλίγα δέσποναι καὶ δεσποινίδες.

Ἐταιρεία τῶν μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν.

Ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς Ἐταιρείας ταύτης, τοῖς δημοσιευθεῖσιν ἐν τῷ προτέρῳ τεύχει, ἐγένετο λόγος περὶ δύο ἀνακοινώσεων, τῆς μὲν γενομένης ὑπὸ τοῦ κ. Χρ. Πανταζίδου «Περὶ τῶν παρ' ἡμῖν παιδαγωγικῶν κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα», τῆς δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Μάρκου Βασιλείου «Περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Ι' αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἀλλοιώσεων τῆς μουσικῆς γραφῆς». Ἐπιφυλασσόμενοι ἐν τῷ ἐπομένῳ τεύχει νὰ παρῶμεν περιλήψιν τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ κ. Πανταζίδου, δημοσιεύομεν ὧδε τοιαύτην τῆς τοῦ κ. Μ. Βασιλείου.

Ἀρχόμενος ὁ κ. Μ. Βασιλείου τῆς μελέτης αὐτοῦ παρατηρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς μουσικῆς εἶνε ἐξ ἐκείνων ἄτινα καὶ ὀλιγότερον καὶ ἀδεξιότερον παρ' ἡμῖν ἐξητάσθησαν, διότι αἱ μέχρι τοῦδε συζητήσεις ἄς ἐπὶ τὸ πολὺ περιορίσθησαν ἐν τῇ θεωρίᾳ, τινῶν μὲν ἀγωνιζομένων ν' ἀποδείξωσι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν ἄμεσον συνέχειαν τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, τινῶν δὲ πᾶν τούναντιον φρονούντων καὶ κηρυσσόμενων κατ' αὐτῆς ὡς θνείας καὶ παρεισάκτου. Τὸ ζήτημα δέον κατὰ τὸν κ. Μ. Βασιλείου ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς πράξεως, τιθεμένης ὡς βάσεως τῆς ἐξετάσεως καὶ μελέτης τῶν πολλοῶν σωζόμενων ἀρχαίων μουσικῶν κωδίκων. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης ὀρμώμενος εἰσέρχεται εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος αὐτοῦ, τουτέστιν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μουσικῶν χειρογράφων ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς κατ' ἐποχὰς ἀπαντώσεως παρασημαντικῆς. Ἐξ ἴδῃ γραφῆς ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν παρετήρησεν ὁ κ. Μ. Βασιλείου, ἀσχολούμενος ἀπὸ μακροῦ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ δὴ καὶ ἐσχάτως ἐπισκεψάμενος τὰς διασημοτέρας τῶν Ἐθν. βιβλιοθηκῶν δειγμάτων δὲ τῶν διαφόρων τούτων γραφῶν διὰ τῶν αὐτῶν μὲν ἐκάστοτε σημείων παρισταμένων, ἀλλ' ὑπὸ τύπον καὶ πλοκὴν διάφορον παρουσίασε, κινήσαντα τὴν περιέργειαν τῶν παρισταμένων καὶ αὐτῶν δὴ τῶν μουσικοδιδασκάλων, καθότι τὰ ἀρχαιότερα τούτων εἶδη εἰσὶ σπάνια. Ὑπέμνησε τὴν παράδοσιν, καθ' ἣν εἰς Ἰωάννην τὸν Δαμασκηνὸν ἀποδίδοται ἡ ἐφεύρεσις τοῦ πρώτου μουσικοῦ συστήματος, ἐπισχῶν ὅμως εἰς τὴν παραδοχὴν ἣ καὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς παραδόσεως ταύτης δι' οὗς ἀνέφερε λόγους. Ἀνεκοίνωσε τὴν ἀποκάλυψιν ἐν τινι τῶν κωδίκων τοῦ δεκάτου αἰῶνος σημειώσεως, ἐν ἣ ἀπαριθμοῦνται τὰ πρῶτα μουσικὰ σημάδια φωνῶν, ὧν πολλὰ ἀποτελούμενα ἐκ τῶν γραμμάτων τῆς ἀλφάβητου. Περιγράφας δὲ ἐν ὀλίγαις τὴν κατ' ἐποχὰς τύπον τῆς μουσικῆς γραφῆς, εἰσέρχεται εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐρμηνείας αὐτῆς, εἰς ὃ ἐκ πρώτης ὕψεως προσέκρουσαν αἱ ὀλίγαι μέχρι τοῦδε καὶ προκατειλημμένα, οὕτως εἶπεν, ἔρευναι, διότι παρὰ πᾶσιν ἐσηματίσθη ἡ πεποιθήσις ὅτι ἡ ἀρχαία μουσικὴ γραφὴ ἦν συμβολικὴ καὶ ἡ ἐρμηνεία ταύτης καθίσταται νῦν ἀδύνατος ἀνευ προφορικῆς διδασκαλίας. Ὡς πρὸς τοῦτο ὁ κ. Μ. Βασιλείου διακαίῳ μὲν τοὺς ὀπωδήποτε ἀποβαρῆσαντας, διότι ὄντως τὸ ζήτημα ἐκ τῶν δυσχερεστάτων παρίσταται, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὰς ἐρεῦνας αὐτοῦ τεχνικὴ μὲν περὶ μουσικῆς πραγματεία σαφὴς καὶ μεθοδικὴ οὐδεμίαν ὑπάρχει, τούναντιον δὲ αἱ σωζόμεναι, καὶ τοιαύτας ἀναφέρει τρεῖς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ὑπ' αὐτοῦ ἀποκαλυφθείσας, μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ κατὰ τοὺς ἀπωτέρω ἐκείνους χρόνους οὐ σμικρὰ ἐπεκράτει σύγχυσις ἰδεῶν καὶ διαφωνία γνώμων ὡς πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ μουσικοῦ ἐκείνου συστήματος, καθ' ὃ ἀνένγωμο προσίμων μουσικῆς πραγματείας τοῦ κατὰ τὸν ΙΕ' αἰῶνα ἀκμάσαντος Μανουὴλ τοῦ Χρυσάφῃ, λαμπροδάρου τοῦ νεοῦ τῆς

τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἀλλ' ὅμως ὡς πρὸς τὴν γνώμην ὅτι τὸ ἀρχαῖον σύστημα ἦν ὅλως συμβολικὸν καὶ ὅτι συναπώλετο καὶ πᾶσα ἐλπίς πρὸς οἰανδήποτε κατάληξιν καὶ ἐρμηνείαν τούτου ἐνίσταται, φρονῶν τουναντίον ὅτι τοῦτο ὑπέκειτο εἰς νόμους ὀρισμένους, παρερμηνευθέντας μεταγενεστέρως καὶ ὅτι ἀνάγκη ἐξαντλήσεως ὅλων τῶν προσπαθειῶν καὶ μέσων, ἅτινα δύνανται ν' ἀγάγῃσιν εἰς τὸ πῶτητον τοῦτο ἀποτέλεσμα. Καὶ ἐπὶ τοῦ καθαρῶς δὲ τεχνικοῦ τούτου θέματος ὁ κ. Μ. Βασιλείου φάνεται σχηματίσας διὰ τῶν πολυχρονίων αὐτοῦ μελετῶν γνώμην τινα, ἣν ἐπιφυλάσσει νὰ ἐξενέγκῃ ἐν ἰδίᾳ προγραμματεῖᾳ πρὸ τῶν ἀρμοδίων νὰ κρίνωσι ταύτην.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΑ — Αἱ πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παγῶνων καὶ τῶν πεδανῶν αἰτίων τῶν παγετῶν τῆς Γῆς περίοδον ἐπιστημονικαὶ θεωρίαι.

Συνωδᾶ τῇ ἡμετέρᾳ ὑποσχέσει προβαίνοντες σήμερον εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῶν συνθηκῶν τῆς ἐμφανίσεως τῶν παγῶνων καὶ τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡμετέρου πλανήτου διατυπωθειῶν ἐπιστημονικῶν θεωριῶν, ἀναγκαῖον νομίζομεν νὰ σημειώσωμεν ἐν προομιῶν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τῶν γεωλόγων ὑπῆρξεν ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ ἑκτασίς τῶν παγῶνων ἦτο μεγαλύτερα τῆς συγχρόνου καὶ ὅτι, ἐν παραδείγματι, ὀλόκληρος ἡ δυτικὴ Εὐρώπη καὶ ἰδίᾳ ἡ Γαλλία ἐκαλύπτετο ποτὲ ὑπὸ παχέος στρώματος πάγου, ὅτι δὲ ἡ πρώτη γεωλογικὴ ἐποχὴ, εἰς ἣν ἡ ἐπιστήμη ἠδυνήθη νὰ δώσῃ εὐλόγως τὸ ὄνομα τῆς παγετώδους περιόδου τοῦ ἡμετέρου πλανήτου περιέχεται μεταξὺ τοῦ τέλους τῆς τριτογενοῦς καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τεταρτογενοῦς περιόδου ἢ μᾶλλον κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας ταύτης. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἅπαντες οἱ ὄρειοι ὄγκοι τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, οἱ τῶν Βοσγίων καὶ τοῦ Ίουράσου, τῶν Ἀλπεων, τῶν Πυρηναίων καὶ οἱ λοιποὶ, ἦσαν κεκαλυμμένοι ὑπὸ τοῦ πάγου· οἱ παγῶνες τῶν Ἀλπεων ἐκάλυπτον ἅπασαν τὴν Ἑλβετίαν καὶ διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Ροδανοῦ κατήρχοντο μέχρι τῆς Λυῶν· οἱ τῶν Πυρηναίων ἐξετείνοντο ἐπὶ τῶν πεδιάδων μέχρι τοῦ σχετικῶς μικροῦ ὕψους τῶν 200 μέτρων, στρώμα δὲ πάγου καὶ χιόνος ἀδιαλείπτου ἐξετείνετο, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ καθηγητοῦ κ. Βέζιαν, ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ τοῦ Λευκοῦ ὄρους μέχρι τοῦ βορείου πόλου, ἢ δὲ περὶ τὸν πόλον ἐκ πάγου ζώνη ἐξικνεῖτο μέχρι Παρισίων, παρ' ὀλίγον δὲ ὀλόκληρον τὸ ἡμισφαίριον ἡμῶν ν' ἀφανισθῇ ὑπὸ τὸν εὐρὺν πέπλον τῶν ἀδιαλείπτων χιόνων.

Τὴν ἀληθῶς παγετῶδη ταύτην περίοδον τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ἥς ἡ διάρκεια δέον κατὰ τὸν Lyell νὰ μετρηθῇ οὐχὶ διὰ δεκάδων, ἀλλὰ δι' ἑκατοντάδων χιλιάδων ἐτῶν, διεδέξατο ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ παγῶνες, ἔνεκα τῆς ἀνυψώσεως τῆς θερμοκρασίας, βαθμηδὸν καὶ ἐν μέρει ἠφανίσθησαν· εἴτα ἐπανῆλθε καὶ πάλιν, ἀλλὰ μετὰ μικροτέρας ἐντάσεως, νέα τῶν αὐτῶν φαινομένων ἀνάπτυξις, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι μό-

νον κατὰ τὴν τεταρτογενῆ περίοδον δυνατόν νὰ διακριθῶσιν οὐχὶ μία, ἀλλὰ δύο παγετώδεις περίοδοι. Ἐὰν δὲ ληθῶσιν ὑπ' ὄψει αἱ ἐντὸς τῶν τελευταίων ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Ramsay καὶ ἄλλων γενόμεναι ἐρευναι ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τεταρτογενοῦς στρώματος γεωλογικῶν περιόδων, καθ' ἃς καθίσταται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἀναμφισβήτητος ἢ ἐνεργεια τῶν παγῶνων κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τριτογενοῦς καὶ τῆς δευτερογενοῦς περιόδου, ἐν τῷ ἄνω μειοκαίνῳ, ἐν τῷ ἰωοκαίνῳ, ἐν τῷ ἀνθρακοφόρῳ καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι τῷ δεδονιακῷ κοιτάσματι, ἄγεται κατ' ἀνάγκην εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδόλως πρόκειται περὶ μοναδικῆς παγετώδους περιόδου τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ἀλλὰ περὶ σειρᾶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πολυπληθοῦς ὁμοίων περιόδων, αἵτινες ἄριστα ὑπὸ τοῦ κ. Βέζιαν ὀρίζονται διὰ τῶν ἐξῆς: «Παγετῶδὴν περίοδον λέγοντες ἐννοοῦμεν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ θερμοκρασία ὑπέστη στιγμιαίως κατὰπτωσιν ἰκανὴν εἶτε πρὸς ἐμφάνισιν τῶν παγῶνων, ἐὰν δὲν ὑπῆρχον οὗτοι κατὰ προγενεστέραν ἐποχὴν, εἶτε πρὸς παροχὴν αὐτοῖς μειζονος ἐκτάσεως, ἐὰν ἦδη ὑφίσταντο».

Ἦδη γεννᾶται τὸ ζήτημα: ἐκ τίνων μετεωρολογικῶν ἢ φυσικῶν περιστάσεων ἐξαρτᾶται ὁ σχηματισμὸς τῶν παγῶνων ἢ τῶν ἀδιαλείπτων χιόνων; — Ἡ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπόκρισις φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως εὐχερῆς καὶ πρόχειρος. — Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ ὀρεινῇ ζώνῃ, ἐν ἣ ὁ παγὼν σχηματίζεται, ἄφθονος πτώσις χιόνος, ἥτις συσσωρευομένη εἰς ἰκανῶς μεγάλας μάζας νὰ δύναται ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον συνεπεία τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας ἐξάτμισιν καὶ τήξιν. Ἀλλ' αἱ περιστάσεις, ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται ἡ ἀφθονος πτώσις τῶν χιόνων, εἶνε πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ πολὺ ἐνομιζέτο ὅτι δὲν χιονίζει κατὰ θερμοκρασίας κατωτέρας τῶν — 15⁰, εἰς τὴν ἐσθαλιμένην δὲ ταύτην ἰδέαν ἀφορμὴν ἐδόθη ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ψυχρότεροι τῆς Εὐρώπης ἀνεμοὶ προέρχονται ἐκ χωρῶν, ὧν ἡ ἀτμόσφαιρα ἐλαχίστην ἐνέχει ποσότητα ὕδατος. Αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐν Σιβηρίᾳ, ἐν ἣ, ὡς γνωστόν, ἡ θερμοκρασία ὑφίσταται σημαντικὰς ταπεινώσεις, συμβαινούσας πάντοτε καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ οὐρανὸς εἶνε αἶθριος καὶ καθαρὸς. Ἀλλ' ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἡ τῆς χιόνος ἐλλείψις δὲν προέρχεται ἐκ τῆς ταπεινῆς θερμοκρασίας, εἶνε ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Μόσχᾳ εἶδον πίπτουσαν τὴν χιόνα, ἐνῶ τὸ θερμομέτρον ἐσημεῖον — 2⁰, ἐν Jakoutsk δὲ ἐμετρήθησαν ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1854, πλείονες τῶν 20 ἡμερῶν, καθ' ἃς ἐχιόνιζεν, ἐνῶ ἡ θερμοκρασία ἦτο κατωτέρα τῶν — 37⁰, μάλιστα δὲ, κατὰ ἰανουάριον τοῦ 1854, τὸ φαινόμενον τοῦτο παρήχθη, τῆς θερμοκρασίας οὐσῆς — 46⁰. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι οὐδὲν κατώτερον ὄριον ὑφίσταται εἰς τὸ δυνατόν τῆς πτώσεως τῆς χιόνος καὶ ὅτι πρὸς παραγωγὴν αὐτῆς ἀπαιτεῖται μόνον ἢ ἐν ταῖς ὑποβεβλημέναις εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς καταψύξεως ἀτμοσφαιρικαῖς μάζαις παρουσία τοῦ ἀτμοῦ τοῦ ὕδατος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὕδατος οὗτος οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ τὸ προϊόν τῆς ἐξάτμισεως τοῦ ὕδατος καὶ τῶν μεγάλων λιμνῶν ἐνεργεία τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας, ἐπιτρέπεται νὰ

συμπεράνη τις μετά του Tyndall ὅτι ἡ θερμότης εἶνε ὁ πρῶτος παράγων πρὸς σχηματισμὸν τῆς χιόνος, ὡς αὐτὴ εἶνε ὁ πρῶτος παράγων τοῦ σχηματισμοῦ τῶν βροχῶν καὶ τῆς ομίχλης¹. Ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἀπαιτεῖται μὲν πρὸς παραγωγὴν τῆς χιόνος καὶ τοῦ συνεπεία ταύτης σχηματισμοῦ τῶν παγῶνων ψύχος καὶ ψύχος ἔντονον, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἀπαιτεῖται καὶ θερμότης ἐπίσης ἔντονος, διότι ἡ ἀφθονία τῶν χιόνων προ- ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν ἀφθόνου ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὑδρα- τμοῦ, ἢ δὲ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀφθονος ἐξάτμιδος δέον ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἐπενέργειαν ὑψηλῆς θερμοκρα- σίας, ἐπὶ τε τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπικειμένων αὐτῇ ἀτμοσφαιρικῶν στρωμάτων. Ὁ οὕτω δὲ σχηματιζόμενος ὑδρατμός, μεταφερόμενος διὰ τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος, εἶτε ἐπὶ τῶν κορυφῶν ὄρεων, εἶτε καὶ εἰς τὰς πολικὰς χώρας, ὑψίσταται ἱκανὴν πύκνωσιν καὶ κατάψυξιν, συνεπεία τῶν ὁ- ποίων μετασχηματίζεται εἰς χιόνα. Ἄνευ λοιπὸν θερμότητος, ἀδύνατον εἶνε νὰ βοηθῆ ὁ σχηματισμὸς τῆς χιόνος καὶ τῶν παγῶνων, διότι ἐκλείπει οὕ- τως ὁ πρῶτιστος πρὸς παραγωγὴν αὐτῆς παράγων, ὁ ὑδρατμός, ὡς ἐπίσης ἀδύνατον εἶνε νὰ βοηθῆ οὗ- τος ἄνευ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ὑδρατμοῦ διὰ τῶν ρευ- μάτων καὶ ἄνευ θερμοκρασίας κατωτέρας τοῦ 0⁰, ἀπολύτως ἀναγκαίως πρὸς πύκνωσιν καὶ πύξιν τοῦ ἀτμοῦ τοῦτου διὰ κατάψυξιν, προερχομένης εἶτε ἐξ ἐπαφῆς τοῦ ὑδρατμοῦ μετὰ ψυχροτάτου στρώματος ἀέρος, εἶτε καὶ ἐκ τοῦ μηχανικοῦ ἔργου τῆς διαστο- λῆς τοῦ ἀέρος κατὰ τὴν εἰς ὑψηλότερα στρώματα ἄ- νοδον αὐτοῦ. Ἄλλ' οἰαδίποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἔντασις τοῦ τελευταίου τοῦτου παράγοντος, ἢ χιὼν πάντοτε θὰ ἐμφανισθῆ ἐκεῖ, ἔνθα ἡ θερμοκρασία εἶνε ταπει- νοτέρα τοῦ μηδενός, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἀναγκαίως ὑψίσταται εἰς ἕκαστον τόπον τῆς γῆς, συνεπεία τῆς ταπεινώσεως τῆς θερμοκρασίας κατὰ λόγον τοῦ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕψους, θέσις τις πέραν τῆς ὁποίας αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ καταπτώσεις ἀδύνατον εἶνε νὰ ἔχωσιν ἄλλην ἢ τὴν χιονώδη μορφήν. Τὸ ὄριον τοῦτο, ὅπερ ἐν ταῖς πολικαῖς χώραις ταπεινοῦται μέχρι τοῦ ἐπι- πέδου τῆς θαλάσσης, κεῖται ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ εἰς ὕψους ἀνωτέρου τῶν 4000 μ. Ἄπαντα ἡ ὑπεράνω τοῦ ὄριου τοῦτου πίπτουσα χιὼν δέον νὰ διαφύγη τὴν τῆξιν καὶ νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οὐδεμία ἄλλη αἰτία δὲν ἀναγκάζει αὐτὴν νὰ κατέλθῃ. Ἡ ζώνη αὕτη εἶνε γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα ζώνη τῶν ἀδιαλείπτων χιόνων.

Ἄλλ' οὐδόλως ἐκ τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ συμπε- ράνη τις ἀπολύτως ὅτι τὸ κατώτερον ὄριον τῶν ἀδια- λείπτων χιόνων εἶνε ὀρισμένον ἐν ἑκάστῳ τόπῳ, διὰ τῆς συναντήσεως τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους μετὰ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἰσοθερμοῦ τοῦ μηδενός. Τὸ ὄριον τοῦτο εἶνε ἡ βᾶσις τῆς ζώνης, ἐν ἣ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος συσσωρεύεται περισσοτέρα χιὼν τῆς δυναμένης νὰ τακῆ κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον. Ὁ ὀρισμὸς αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ὅθεν μᾶλλον ἐκ πραγματικῆς ἐξισώσεως ἰσοροπίας με- ταξὺ τῆς ποσότητος τῆς ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν κα- ταπτώσεων παρεχομένης χιόνος καὶ τῆς διὰ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος δυναμένης νὰ τακῆ, ἢ ἐξ αὐ-

τῆς τῆς θερμοκρασίας καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένης. Οὕτως ἀπὸ ἀπολύτως ξηρὸς δὲν παρέχει χιόνα, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐστὶ τῶν ὑψίστων κορυφῶν, ἐὰν δὲ ἐπιπτεν ἐπ' αὐτῶν μικρά τις ποσότης αὐτῆς, ἢ ἡλιακὴ θερ- μότης, βοηθημένη ὑπὸ τῆς ἀκτονοβολίας τοῦ ἐδά- φους, θὰ ἐπιθρῆκε πρὸς τῆξιν αὐτῆς, καίπερ ὁ πᾶσις ἀπὸ εἶνε λίαν ἀραιὸς καὶ ἡ θερμοκρασία ταπεινοτάτη. Ἐκ τούτου ἔπεται ὅτι ὑπὸ τὸ αὐτὸ πλάτος καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς φαινομενικὰς ἀτμοσφαιρικὰς συνθήκας, τὸ ὄριον τῶν χιόνων δυνατόν νὰ λάβῃ διαφόρους κατὰ τὰς περιστάσεις θέσεις, ταπεινούμενον καθ' ὅσον τὸ σύνολον τῶν ἀτμοσφαιρικῶν καταπτώσεων εἶνε μεγαλείτερον, αἱ δὲ ἰδιαιτέραι συνθήκαι τοῦ σχημα- τισμοῦ τοῦ ἐδάφους εἶνε ἥττον εὐνοϊκαὶ πρὸς τῆξιν ἑκείνων. Διὰ ταῦτα δὲ τὸ στοιχεῖον τοῦτου δέον νὰ ἐξαρθῆ συνάμα ἐκ τε τῆς ἀφθονίας τοῦ ἐν τοῖς ρεύμασι τοῦ ἀέρος ὑδρατμοῦ, ἐκ τῆς διευθύνσεως τῶν ἀνέμων, ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῶν ὄρειων ὄγκων, οἷτινες ἐνεργοῦσι πάντοτε ὡς μέσον καταψύξεως, ἐκ τῆς διευθύνσεως αὐτῶν, ἐκ τοῦ ὄρθιου τῶν κλιτύων, καὶ τέλος ἐκ τῆς σχετικῆς θερμοκρασίας τοῦ θέρους καὶ τοῦ χειμῶνος.

Θεωροῦντες τὰ ἀνωτέρω ἱκανὰ πρὸς διασάφησιν τοῦ πρώτου ζητήματος, τῶν συνθηκῶν δηλονότι τῆς πτώσεως τῶν χιόνων καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παγῶνων, κλείομεν τὸ μέρος τοῦτο, παρατιθέμενοι τινὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἀρχαίας μορφῶ- σεως ὡς καὶ τῶν ὀρυκτῶν οὕτως εἰπεῖν πάγων, ἄ- τινά ἀποδῶμεν ἐκ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης Γεωλογίας τοῦ κ. Lapparent.¹

Τὸ μέγα πάχος τοῦ στρώματος τοῦ πάγου ἐν Γροι- λανδίᾳ δυσκόλως δύναται νὰ ἐρμηνευθῆ διὰ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας· διότι τὸ σύνολον τῶν ἀτμοσφαιρικῶν καταπτώσεων δὲν εἶνε ἐν αὐτῇ λίαν σημαντικόν. Ἐὰν μετεβάλλετο τοῦτο εἰς ὕδωρ, θὰ ἐξισούτο κατὰ τὸν Rink πρὸς 0,90 μ. ἐτησίως. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ κ. Helland γενόμεναι ἐν Jakobshavn κατὰ τὰ ἔτη 1874 καὶ 1875 παρατηρήσεις ἔδειξαν ὡς ἐξαγόμενα ἀριθμοὺς ἀνω- τέρους (2,19 μ. καὶ 1,84), οὐχ ἥττον ὅμως λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τοῦ ἀφαιρουμένου δι' ἐξατμίσεως καὶ πύξεως ποσοῦ, φαίνεται δυσχερὴς ἡ δικαιολογη- σις τῆς συσσωρεύσεως τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ στρώμα τοῦτου πάγου, κατὰ δὲ τὴν ἐκφρασίν τοῦ κ. Helland, ἐὰν δι' οἰανδήποτε αἰτίαν τὸ καλύπτον τὴν Γροι- λανδίαν στρώμα τοῦ πάγου ἐξηφανίζετο, ἀμφίβολον εἶνε ἐὰν θὰ ἦτο δυνατόν ὁ ἀνασχηματισμὸς αὐτοῦ ὑπὸ μόνον τὴν ἐπιρροὴν τοῦ συγχρόνου κλίματος τῆς χώρας ταύτης. Εἰς ταῦτα προσθετέαν τὴν ἐντύπω- σιν, ἣν προῦξένησε τῷ κ. Nordenskiöld ἡ ὄψις τοῦ ἐσωτερικοῦ στρώματος τοῦ πάγου, ὅπερ κατ' αὐτὸν ὁμοίωζε μᾶλλον πρὸς πεπνηγυῖαν μᾶζαν ὕδατος ἢ πρὸς παγῶνα. Ἐκ τούτων ἠδύνατό τις νὰ σχημα- τίσῃ τὴν ἰδέαν ὅτι μέρος τῶν ἀπεράντων τούτων ἐκ πάγου πεδίων² εἶνε τὸ ὑπόλοιπον συσσωρεύσεως

1) Ἐν σελ. 304.

2) Ἐπὶ πολλοὺς οὐδέεις ἔσχε τὴν τολμήν νὰ ῥημοκινδυνεύσῃ ἐπὶ τοῦ ἐκ πάγου στρώματος τοῦ καλύπτοντος ὀλοκλήρον σχεδὸν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Γροιλανδίας, ὅπερ ἐπέπνευ ἐἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἀκαταμάχητον τρόπον. Τῷ 1870, οἱ κκ. Nordenskiöld καὶ

1) Βλέπε Traité de Géologie par A. de Lapparent, 1893, ἐν σελ. 255.

σχηματισθείσης κατὰ προγενεστέραν ἐποχὴν, ὑπὸ περιστάσεις λίαν διαφερούσας τῶν συγχρόνων.

ὑπομνησκόμεν ἐπίσης ὅτι ὁ κ. Nares, κατὰ τὰς ἐκδρομὰς τοῦ *Challenger*, παρατηρῶν τὸ ἐν τισί σημείοις τῶν ἀρκτικῶν σωρῶν τῶν πλωτῶν πάγων πάχος αὐτῶν ὑπερβαῖνον τὰ 45 μ., παρεδέξατο ὅτι οἱ ὄγκοι οὗτοι δυνατόν ν' ἀνήκωσιν εἰς παρωχημένην ἐποχὴν, ἐξ οὗ καὶ τὸ δοθὲν εἰς τὰ μέρη ταῦτα ὄνομα (*mer paléocrystique*). Ὅπως δὴ ποτε, ἢ λέξεις αὐτὴ δὲν σημαίνει ἀναγκαιῶς ὅτι ὁ πάγος οὗτος ἀνήκει εἰς διάφορον τῆς ἡμετέρας γεωλογικῆς ἐποχῆς, διότι καὶ σήμερον ἐστὶ δυνατόν νὰ σχηματισθῶσι λίαν πυκναὶ συσσωρευθεῖσαι διὰ τῆς πρὸς ἄλληλα συμπίξεως καὶ συγκολλησεως πολλῶν τεμαχίων πάγου. Οὐδὲν ἦν, μετὰ βεβαιότητος δυνατόν ν' ἀναγραφῆ ἢ ὑπαρξίς στρωμάτων ὀρυκτοῦ πάγου, τοιαῦτα δέ, ὧν ἡ ἀρχὴ δέον ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν παγετώδη περίοδον τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, εἶνε τὰ εἰς τὰ βόρεια τῆς Σιβηρίας καὶ τὴν χειρόννησον τῆς Alaska, ὡς καὶ τὰ ἐν Σιβηρίᾳ παρατηρηθέντα ὑπὸ τῶν κ. Lopatin καὶ Kropotkin, ἅτινα ἀναφέρονται ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ τοῦ κ. Reclus.

Ἀποπερατοῦντες ἐνταῦθα τὸ εἰς τὴν παρουσίαν τῆς χιόνος καὶ τὸν σχηματισμὸν τῶν παγῶνων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν ὄρεων καὶ ἐν ταῖς πολιτικαῖς χώραις μέρος τῆς ἡμετέρας μελέτης, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον, πρὶν ἢ προδῶμεν εἰς τὸ δεύτερον, εἰς τὴν ἀναγραφὴν δηλονότι τῶν μέχρι τοῦδε διατυπωθεισῶν ἀστρονομικῶν θεωριῶν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ν' ἀνακεφαλαιώσωμεν ἐν δυοὶ λέξεσι τὰ ἀνωτέρω συντόμως ἀναπτυχθέντα περὶ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν τοῦ γενικοῦ φαινομένου, παραλείποντες τὴν ἀναγραφὴν τῶν δευτερευουσῶν λεπτομερειῶν. Αἱ συνθῆκαι αὗται, ἥτοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἢ ἔνεκα ὑψηλοτέρας θερμοκρασίας τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς ἄφθονος τοῦ ὕδατος ἐξάτμισις, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἢ ἔνεκα μείζονος καταψύξεως τῶν ὑψηλοτέρων ἢ καὶ τῶν εἰς μείζονα ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἀπόστασιν κειμένων χωρῶν αὐτῆς σύμψηξις τοῦ ἐκ τῆς ἀφθόνου ἐξάτμισεως σχηματισθέντος ὑδατοῦ, ἀνευρίσκονται μὲν ὑψιστάμεναι σήμερον, ὑψίσταντο δὲ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῆς συγχρόνου γεωλογικῆς περιόδου, πιθανῶς δὲ ἐπίσης μετὰ τῆς αὐτῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥτον ἐντάσεως καθ' ἅπασαν τὴν διάρκειαν τῶν γεωλογικῶν ἐποχῶν. Κατὰ δὲ τὴν παγετώδη περίοδον, εἴτε ἰδίᾳ ἐκατέρω τῶν συνθηκῶν τούτων, εἴτε καὶ ἀμφότεραι, ὑπέστησαν μεταβολὰς ἐντάσεως, ἐνδειγμένας δηλονότι ἐναλλαγὰς αὐξομειώσεως. Ἄλλ' ὅπως δὴ ποτε καὶ ἂν αὗται ἐγένοντο, δέον νὰ μὴ λησμονηθῆ ὅτι ἡ κατὰ ψυξίς ἦτο ἀρκούντως σημαντικὴ οὐχὶ στιγμιαίως, ἀλλὰ κατὰ χρονικὴν περίοδον ἀρκούντως μακράν, ὥστε αἱ πρότερον ἀπρόσβλη-

τοι χῶραι νὰ ὑποστῶσι τὴν ἐπιδρομὴν τῶν χιόνων καὶ νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῶν παγῶνων.

Προβαίνοντες ἤδη εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, αἵτινες διευτυπώθησαν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, δὲν θεωροῦμεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ ὑπομνήσωμεν ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς Γῆς θερμότης τρεῖς ἔχει κυρίας πηγὰς, τὴν ἐν τῷ πυρῆνι αὐτῆς, τὴν ἐκ τῆς ἀμέσου ἀκτινοβολίας τοῦ Ἥλιου, ἥτις ὡς γνωστὸν ἀνίδως διανέμεται ἐπὶ τῶν δύο αὐτῆς ἡμισφαιρίων, ἀναλόγως πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ἐκατέρω τούτων, τὸ γεωγραφικὸν πλάτος καὶ τὸ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕψος τῶν διαφόρων αὐτῶν σημείων, τελευταῖον δὲ τὴν ἐκ τῆς ἀκτινοβολίας συμπάντων τῶν λοιπῶν ἀστέρων, εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ καλουμένη θερμοκρασία τοῦ διαστήματος, θερμοκρασία, ἣν θὰ ἐσημεῖον θερμομετρον τιθέμενον εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ τε ἔγγιστος θερμότης ὡς καὶ ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία ἠδύναντο αἰθῆναι νὰ μηδενισθῶσιν. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν, ἢ τῆς πρώτης πηγῆς, τῆς γηγενοῦς δηλονότι θερμότητος, ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς θερμοκρασίας τῆς γῆνης ἐπιφανείας δυνατόν νὰ θεωρηθῆ ἀνεπαίσθητος καὶ οὐδόλως ὑπ' ὄψει νὰ ληφθῆ, ἀφοῦ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου μελετῶν τοῦ Fourier προέκυψεν ὡς συμπέρασμα ὅτι αὐτὴ σήμερον μόλις δύναται ν' ἀνυψώσῃ τὴν θερμοκρασίαν τῆς ἐπιφανείας κατὰ 1/30 τοῦ βαθμοῦ, προκειμένου ὅμως περὶ τῶν πρώτων γεωλογικῶν περιόδων, καθ' ἃς τὸ πάχος τοῦ στερεοῦ τῆς Γῆς φλοιοῦ ἦτο ἀσυγκρίτως τοῦ συγχρόνου λεπτότερον καὶ ἡ θερμοκρασία τοῦ πυρῆνος ἀνωτέρα, οὐδόλως λογικὸν εἶνε νὰ παραληφθῆ ὀλοσχερῶς ὁ παράγων οὗτος, ἐξ οὗ φυσικῶς ἔπεται ὅτι λογικῶς ἄποπον εἶνε ν' ἀποκλεισθῶσιν μεταξὺ τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παγῶνων θεωριῶν ἐκεῖναι, αἵτινες τυχὸν ἠθέλον διατυπωθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προϊούσης ἐξασθενίσεως τοῦ ἀπὸ θερμολογικῆς ἀπόψεως σπουδαιότατου τούτου παραγόντος.

Αἱ πλείοται τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων στηρίζονται ἐπὶ τῶν ἐξῆς τριῶν ἀδιαμφισβητῶν φαινομένων, ἥτοι τῆς προσηγήσεως τῶν ἰσημερινῶν, τῆς κινήσεως τοῦ περιυλίου καὶ τῆς μεταβολῆς τῆς ἐκκεντρότητος. Γνωστὸν ὅτι ἔνεκα τῆς ἔλξεως τοῦ Ἥλιου ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ἐξογκώματος τῆς γῆνης σφαιρας, ὁ ἄξων τῆς Γῆς διαγράφει βραδέως ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς κῶνον, συνεπεία δὲ τῆς κινήσεως ταύτης ἡ γραμμὴ τῶν ἰσημερινῶν κινεῖται περὶ τὸ ἄξονα τῆς ἐκλειπτικῆς ἐξ Α. πρὸς Δ., μετατιθεμένη 50'', 2 ἐτησίως περίπου, ἐπομένως, κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ἥλιου εἰς τὸν ἰσημερινόν, εὐρίσκειται οὗτος κατὰ 50'', 2 δυτικότερον τῆς προηγουμένης ἰσημερίας. Ἐντεῦθεν ἡ διαφρὰ μεταξὺ τροπικοῦ καὶ ἀστρικοῦ ἔτους. Ἐπίσης γνωστὸν εἶνε ὅτι ἡ γραμμὴ τῶν ἰσημερινῶν καὶ ὁ μέγας ἄξων τῆς περὶ τὸν Ἥλιον γῆνης τροχιάς, ἄξων οὗτινος τὰ πέρατα ὀρίζουσι τὸ περιυλίον καὶ τὸ ἀήλιον τῆς Γῆς σημείον, δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν σχετικὴν θέσιν, ἀλλ' ὅτι ὁ μέγας ἄξων (γραμμὴ τῶν

Berggren ἀναχωρήσαντες ἐξ Auleitsivik, ἐπὶ τοῦ 68ου παραλλήλου, ἐξετέλεσαν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐδάφους μέχρις ἀποστάσεως 50 χμ. ἀπὸ τῶν πλευρῶν τοῦ πάγου. Τὸ μετὰ κοπιόδη ὁδοπορίαν 7 ἡμερῶν τέρας τῆς ἐκδρομῆς ταύτης ἔκειτο εἰς ὕψος 670 μ., οἱ δὲ ὁδοποροὶ εὐρέθησαν περικεκλεισμένον πανταχόθεν ἐντὸς πεδίου ἐκ πάγου ἀπράντου, χωρὶς οὐδὲν ἐν αὐτῇ νὰ ὑποδεικνῆ τὸ πιθκνὸν τέλος τοῦ ὑπερμεγέθους τούτου στρώματος.

ἀψίδων), καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ περιήλιον κινεῖται ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολάς, μετατιθέμενον $11''$,7 ἔτησίως περίπου, καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ πρὸς ἐπάνοδον τῆς Γῆς εἰς τὸ περιήλιον χρόνος, τὸ ἀνωμαλιστικὸν λεγόμενον ἔτος, εἶνε μεγαλύτερος τοῦ ἀστρικοῦ, καθ' ὅσον, ὅπως ὁ Ἥλιος ἐλάνεθῃ εἰς τὸ περιήλιον, δέον ἐπὶ πλέον νὰ διατρέξῃ τὸ τόξον τοῦ τῶν $11''$,7. Διὰ συνδυασμοῦ τῶν δύο ἀντιθέτων τούτων κινήσεων, διηλεκτῶς μεταβάλλονται αἱ ἐπὶ τῆς ἑλλειπτικῆς τροχιάς τοῦ ἡμετέρου πλανήτου θέσεις τῶν ἡμεριῶν καὶ τῶν ἡλιοστασιῶν, ἐπομένως δὲ καὶ ἡ ἐκ τούτων ὀριζομένη διάρκεια τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, σχηματιζομένου οὕτω κύκλου, ὅστις συμπληροῦται ἐν τῷ στρογγύλῳ ἀριθμῷ τῶν 21000 ἐτῶν.

Ἐπίσης γνωστὸν τυγχάνει ὅτι ἡ Γῆ κατὰ τὴν ἐνιαυσίαν αὐτῆς περὶ τὸν Ἥλιον κινήσιν γράφει τροχίαν καλουμένην ἐκλειπτικὴν, ἥς τὸ ἐπίπεδον μὴ ταυτιζόμενον μετὰ τοῦ ἡμερινοῦ σχηματίζει μετ' αὐτοῦ γωνίαν $23^{\circ} 27'$ περίπου, γωνίαν τῆς ἐγκλίσεως καλουμένην, ἐλαττωμένην δὲ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν κατὰ $0''$, 46 ἔτησίως περίπου, ὅτι δὲ δὲν ὑπελογίσθησαν μὲν εἰσέτι ἀκριβῶς τὰ ὅρια τῆς βραδείας ταύτης τῆς ἐγκλίσεως μεταβολῆς-ἥτις, ἐὰν προέβαιεν ἐπ' ἀπειρον, θὰ καθίστα διὰ τοῦ χρόνου τὸν ἄξονα τῆς γῆς κάθετον ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς ἐκλειπτικῆς καὶ θὰ ἐπέφερον οὕτω τὴν διηλεκτὴ πάντων τῶν σήμεριων τῆς γῆνης ἐπιφανείας ἡμεριαν, ἥτις τὸσφ ἀκαταλλήτως ἐλαβε παρὰ τινῶν τὸ ὄνομα τοῦ αἰωνίου ἕαρος—οὐχ ἦττον ὅμως ὅτι τὰ ὅρια ταῦτα ὑψίστανται καὶ ὅτι, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Laplace, ἀφ' οὗ αὕτη ἐλαττωθῆ κατὰ $1^{\circ} 20'$ περίπου, θὰ καταστῆ στάσιμος, ὅπθεν θὰ προδῆ βαθμῶν αὐξανομένην.

Ἐν τέλει δέον νὰ σημειωθῆ ὅτι, ὡς γνωστὸν, ἡ ἐκκεντρότης τῆς γῆνης τροχιάς, ἥτοι ἡ ἀπόστασις τοῦ κέντρου τῆς ἑλλειπτικῆς τροχιάς τῆς Γῆς ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἥλιου κατεχομένης ἐστίας, ἀνερχεται σήμερον εἰς 0,0167701 τοῦ ἡμιμεγάλου ἄξονος τῆς ἐλλείψεως, ἀλλ' ὅτι βραδύτατα ἐλαττοῦται (κατὰ 14 λεύγας ἔτησίως, κατὰ τὸν Biot), ἥτοι καθ' ἕκαστον ἔτος ἡ Γῆ πλησιάζει ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὸν Ἥλιον κατὰ τὸ ἀήλιον, ἀπομακρύνεται δὲ αὐτοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν κατὰ τὸ περιήλιον, τοῦ μεγάλου ἄξονος τῆς γῆνης τροχιάς, καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς μέσης ἀποστάσεως τῆς Γῆς ἀπὸ τοῦ Ἥλιου παραμενοῦσης σταθερᾶς, ὅτι δὲ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ εὐρίσκειται τὸ τελευταῖον μέγιστον τῆς ἐκκεντρότητος γενόμενον πρὸ 200,000 περίπου ἐτῶν.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην ὑπόμνησιν τῶν μεταβλητῶν παραγόντων, οἵτινες ἐχρησίσμευσαν ὡς βάσεις τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, προβαίνομεν εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῶν σπουδαιότερων τούτων. Τό γε νῦν, τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου τῆς Γῆς εὐρίσκειται εἰς ἀπόστασιν 10^0 περίπου ἀπὸ τοῦ περιήλιου, ὅπερ διὰ τὸν λόγον τοῦτον συμπίπτει οὐχὶ μετὰ τῆς 9)21 δεκεμβρίου (ἡμέρας τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου), ἀλλὰ μετὰ τῆς 20)11 ἰανουαρίου. Τὰ δύο ταῦτα σημεῖα συνέπιπτον κατὰ τὸ ἔτος 1250,

οὕτω δὲ ἡ γραμμὴ τῶν ἡλιοστασιῶν συνέπιπτε τότε μετὰ τῆς τῶν ἀψίδων. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἰδίᾳ ἐπιγεάζονται, ὡς γνωστὸν, αἱ συνθῆκαι τῆς θερμοκρασίας τῶν ἀντιθέτων ἐποχῶν τῶν δύο τῆς Γῆς ἡμισφαιρίων· διότι ἔνεκα τούτου αἱ μὲν τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου χειμεριναὶ ἐποχαὶ εἶνε αἱ βραχύτεραι καὶ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς ἐλάσσονας ἀπὸ τοῦ Ἥλιου ἀποστάσεις τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ἐνθ' αἱ θεριναὶ εἶνε αἱ μακρότεραι καὶ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς μείζονας, οὕτω δὲ προκύπτει, διὰ τὸ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν οἶονεὶ προνομιούχον βορείον τῆς Γῆς ἡμισφαιρίον, ἀντίροπὸν τι κατὰ τῆς ἀνιόστικτος τῶν μέσων θερμοκρασιῶν τῶν ἐποχῶν αὐτοῦ, ἀντιθέτως δὲ τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου τῆς Γῆς αἱ μὲν θεριναὶ ἐποχαὶ χαρακτηρίζονται ἀναγκαιῶς ἐκ τῆς βραχυτέρας καὶ τῆς μείζονος θερμότητος αὐτῶν, αἱ δὲ χειμεριναὶ ἐκ τῆς μείζονος διαρκείας καὶ τοῦ ψυχροῦ αὐτῶν.

Ἄλλ' ἔνεκα τῆς προηγήσεως τῶν ἡμεριῶν καὶ τῆς ἀντιθέτου κινήσεως τοῦ περιήλιου, αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος συνθῆκαι ἔσονται ἀντίστροφοὶ μετὰ πάροδον 10500 περίπου ἐτῶν, ἥτοι τῷ 11750, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ συμβαίνουσι δύο διάμεσοι περίοδοι ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὴν σύμπνωσιν τῆς γραμμῆς τῶν ἡμεριῶν μετὰ τῆς τῶν ἀψίδων. Οὕτως ὑπολογίζεται ὅτι 3985 ἔτη π. Χ. συνέπιπτον εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τὸ περιήλιον μετὰ τῆς φθινοπωρινῆς ἡμεριῆς, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐπαναληθῆσεται τῷ 6180 μ. Χ., ὅποτε ἡ διὰ τοῦ περιήλιου διάβασις τῆς Γῆς γενήσεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑαρινῆς ἡμεριῆς τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου. Ταύτην τὴν βραχείαν περίοδον τῶν 10500, περίοδον, καθ' ἣν ἐναλλάξ καταψύχεται καὶ ἀνυψοῦται ἡ θερμοκρασία ἐκατέρου τῶν γῆνων ἡμισφαιρίων, ἐθεώρησαν τινὲς καὶ ἰδίᾳ ὁ κ. Adhemar ὡς ἐρμηνεύουσαν τὰ φαινόμενα τῶν παγετωδῶν περιόδων καὶ τῶν κατακλυσμῶν. Ἄλλ' ἡ ἐρμηνεία αὕτη ἐπολεμήθη καὶ δικαίως· διότι ἀφ' ἐνός μὲν ἡ διάρκεια τῆς περιόδου τῶν 10500 ἐτῶν εἶνε ἀναντιρρήτως μικρὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν πιθανὴν διάρκειαν τῶν παγετωδῶν καὶ τῶν μεταξὺ τούτων περιόδων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι παραλείπονται μὲν κατὰ ταύτην οἱ λοιποὶ σπουδαῖοι παράγοντες, ἐλαχίστη δὲ καὶ ἀνεπαρκῆς ὅλως κρίνεται πρὸς παραγωγὴν τῶν παγετωδῶν φαινομένων ἡ μεταξὺ τῆς διαρκείας καὶ τῶν χειμερινῶν ἐποχῶν διαφορά τῶν 8 ἡμερῶν, τελευταῖον δὲ, διότι τὸ νότιον τῆς Γῆς ἡμισφαιρίον, εὐρίσκειται εἰς ἄς περιστάσεις καὶ τὸ ἡμέτερον πρὸ 10500 ἢ μετὰ 10500 ἔτη, οὐδὲ ὡς διέρχεται τοιαύτην παγετωδὴν περίοδον, οἷα ἀναμφιδόλως ἦτο ἡ τελευταία τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου.

Ἄλλ' αἱ μεταβολαὶ τῆς ἐκκεντρότητος εἶνε ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης πολλῶν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθειῶν ἀξιολογότεραι. Οἱ κ. Stone καὶ Crolle ὑπελόγησαν ὅτι αὕτη ἤτο ἄλλοτε πολλῶν μείζον τῆς συγχρόνου, ὅτι 100000 ἔτη πρὸ τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς, ἡ ἐκκεντρότης ἦτο περίπου τριπλασία τῆς νῦν, ὅτι δὲ οὕτω προέκυπτε διαφορά 23 ὅλων ἡμερῶν μεταξὺ τοῦ μακροτέρου χειμῶνος, συμπίπτοντος μετὰ τοῦ ἀήλιου, καὶ τοῦ βραχυτέρου θέρους συμπίπτοντος μετὰ τοῦ περιήλιου, ὅτι ἡ διαφορά αὕτη ἐξἰσοῦτο

πρὸς 28 ἡμέρας εἰς ἐποχὴν δις μᾶλλον μεμακρυσμένην, καὶ ὅτι τελευταῖον πρὸ 850000 ἐτῶν ἡ διαφορὰ ἀνῆρχετο εἰς τὸν λίαν σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν 36 ὁλῶν ἡμερῶν. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῆ βᾶσει τῶν ὑπολογισμῶν τούτων, ἐν οἷς συνδυάζονται τὰ φαινόμενα τῆς μεταβολῆς τῆς ἐκκεντρότητος τῆς γῆνης τροχιάς μετὰ τῆς προηγήσεως τῶν ἡμεριῶν καὶ τῆς μετακινήσεως τοῦ περιηλίου, ὑπόθεσιν τοῦ Croll, τὰ φαινόμενα τῶν παγετωδῶν περιόδων καὶ τῶν κατακλυσμῶν δέον ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν σημαντικὴν ὑπεροχὴν τοῦ χειμῶνος, χειμῶνος συμπίπτοντος μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀπὸ τοῦ Ἥλιου ἀποστάσεως τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὃν διεδέχετο θέρος βραχύ, ἀλλὰ θερμότατον, οὕτω δὲ ἐπληροῦντο ἅπασαι αἱ πρὸς σχηματισμὸν τῶν μεγάλων ἐκείνων ὄγκων τοῦ πάγου ἀνωτέρω ἀναγραφεῖσαι θεμελιώδεις συνθήκαι.

Πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῆς πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγῶνων καὶ τῶν λοιπῶν γεωλογικῶν φαινομένων κοσμογονικῆς ὑποθέσεως τοῦ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθέντος καθηγητοῦ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων καὶ ἐξόχου ἀστρονόμου τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων κ. H. Fay, ἧτις ἔσται τὸ ὑποκείμενον τῆς προεχοῦς καὶ τελευταίας περὶ τοῦ ζητήματος τούτου Ἐπιστημονικῆς ἡμῶν Ἐπιθεωρήσεως, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν ὅτι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλαι προτάθησαν θεωρίαι πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὧν τινες μὲν ἐθεμελιώθησαν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεταβολῆς τῆς ἀκτινοβολίας τοῦ Ἥλιου συνεπεῖρα κρίσεων, ἃς διέτρεξε τὸ κεντρικὸν σῶμα τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, κρίσεων, ἀναλόγων πρὸς τὰς νῦν λαμβανούσας χώραν, εἰς τοὺς προσκαίρους καὶ τοὺς μακρᾶς περιόδου μεταβλητοὺς ἀστέρας, τινὲς δὲ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μετὰ τὸν Ἥλιον καὶ Γῆς κατὰ τινὰς ἐποχὰς παρενθέσεως μακρῶν ὀγκῶν νεφελωτήτων ἢ μετεωρικῶν ὑλῶν, παρενθέσεως διαρκεσάσης ἐπὶ σειρὰν ὄλην ἐτῶν καὶ αἰῶνων, ἧτις παρεκάλυψε τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν καὶ ἐπῆνεγκε τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μακροχρόνιον κατάψυξιν τῆς ἡμέτερας Γῆς.

Τελευταῖον σημειούμεθα ὅτι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλαι τινὲς διετυπώθησαν θεωρίαι, οἷαι ἢ περὶ διαφόρου θερμοκρασίας τῶν χωρῶν τοῦ διαστήματος, δι' ὧν κατὰ τὸν πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους δρόμον αὐτοῦ διέρχεται σύσσωμον τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα, ἢ καθαρῶς γεωλογικῆ τοῦ κ. Lyell, καθ' ἣν τὰ παγετωδῆ φαινόμενα προέρχονται ἐκ τῆς ἀδιαλείπτου κινήσεως τῶν συνιστῶντων τὸν στερεὸν τῆς Γῆς φλοιὸν στρωμάτων, καὶ ἄλλαι.

ΗΛ. Γ. ΒΑΛΣΑΜΑΚΗΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΡΙΝΑ ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡ' ἩΜΙΝ. — ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ. — ΧΡΟΝΙΚΑ

Καὶ τὰ δύο θερινὰ ἡμῶν θεάτρα, τὸ τε ἐκείθεν τῆς Μεγάλης ὁδοῦ πρὸς τὴν βοσπόρειον αὐραν, καὶ τὸ ἐντεῦθεν αὐτῆς πρὸς τὸ Χρυσοῦν Κέρας, ἦτοι τὸ τε τῆς Ὀμονοίας καὶ τὸ τοῦ κήπου Μνηματακίων, ἐπὶ χρόνον οὐκ ὀλίγον τὴν ὑπομονὴν ἡμῶν δοκιμάσαντα, ἀνεπέτασαν τὰς αὐλαίας καὶ παρουσιάχουσιν ἡμῖν καθ' ἐκάστην ἑσπέραν τὴν καλλιτεχνικὴν, ἢ κακοτεχνικὴν αὐτῶν ὄψιν. Ἀμφοτέροι δ' οἱ ἐν αὐτοῖς θίασοι ἐκ τῆς ἰταλίδος προέρχονται χώρας, ὥστε ἡμεῖς καθ' ἐκάστην μεταβαίνομεν aux Italiens. Ἄν ξένος τις αἰθνης ἦρχετο εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν, ὁ δὲ ξένος οὗτος ἦν Ἰταλός, μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς θὰ διεκήρυσσεν ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲν ἰσχυρότερον τῆς ἰταλικῆς ἐπιρροῆς, ἀπόδειξις, ὅτι οὐδὲν ἄλλο θέατρον ὑπάρχει πλὴν τῶν ἰταλικῶν. Βεβαίως οἱ πατριῶται Ἰταλοὶ ἤθελον συγκινήθῃ ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ἢ συγκινήσεις αὐτῶν θὰ ἦτο στιγμιαία ὡς οὐδεμίαν ἔχουσα βᾶσιν. Θὰ κατέρρεεν ὡς κατέρρευσαν πολλὰ πολλὰκις ὄνειρα αὐτῶν, τοῦ πανταλισμοῦ. Ἀλλὰ συγγνώμην! ἐπελαθόμεθα, ὅτι οὐχὶ περὶ πολιτικῆς ὁ λόγος ἀλλὰ περὶ θεατρικῶν πραγμάτων, ἐξ ὧν μάλιστα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν πολιτικὴν. Ἀλλ' ὅποιά εἰσι τὰ θεάτρα ταῦτα. Ἐπεθυμοῦμεν ν' ἀρκεσθῶμεν μόνον εἰς τὸ νὰ εἰπωμεν, ὅτι τὸ μὲν τῆς Ὀμονοίας ἐστὶ μελοδράματος, τὸ δὲ τοῦ κήπου τῶν Μνηματακίων μελοδραματίων, ἰταλικῶν τε καὶ γαλλικῶν ἢ γαλλοῖταλικῶν, ἀλλ' ἐπιβύλλεται ἡμῖν, γράφουσι περὶ θεάτρων, καίτοι κυρίως οὐχὶ περὶ δράματος πρόκειται, ἵνα τοῦλάχιστον διὰ γενικῶν γραμμῶν, εἰπωμέν τινα περὶ αὐτῶν. Τοῦτο δὲ πράττομεν κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον, καίτοι ἐν τῇ Ὀμονοίᾳ ἐλαχίστην διακρίνομεν ὁμόνοιαν, μουσικὴν δηλαδὴ, ἐν δὲ τῷ κήπῳ ἐλάχιστη ἀνθη χάριτος, παρίστανται ἀτυχῶς τινὲς κήρυκες πολυψήθογγοι, οὐχὶ τὸ καλὸν ἀλλὰ τὸ ξένον κηρύσσοντες καὶ ἀποθαυμάζοντες.

Ὅτι τὸ καλὸν φυγαδευθὲν ἐκ τῶν ἡμετέρων χωρῶν μετέστη εἰς ἄλλας χώρας καὶ αὐτόθι ἐν γε τῷ παρόντι κατασκνοῖ, τοῦτο δὲν θ' ἀρνιθῶμεν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῶν ξένων χωρῶν ἐρχόμενον καλὸν οὐχὶ πάντοτε καθαρὸν ὑπάρχει οὐδὲ ὑπέρτερον τοῦ ἡμετέρου καὶ ἄξιον θαυμασμοῦ. Εἰς τὰς οὐκ εἶχες ταῦτα προήχθημεν, ἀκούσαντές τινων ἀνεπιφυλάκτως θαυματοῦντων πάντα τὰ ἐν τοῖς δυοῖν θερινοῖς ἡμῶν θεάτροις, χειροκροτούντων τὰ πάντα καὶ πάντας κᾶν ἐτι ἀνόητα ὧδι κᾶν ἐτι ὁ ὑποκριτὴς ἀνοησίαν, ἐφ' ἣ αὐτὸς εἰς τὸν οἰκτεῖρει διέπραξεν. Ὁμολογητέον ὅτι ὁ τε θίασος τοῦ κ. Λαμπρούνα καὶ ὁ τοῦ κ. Στράβολο ἔχουσιν ἀρετὰς καὶ ὑποκριτὰς τινὰς καὶ ἀοιδούς δεξιούς, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἐστὶ μέτριον καὶ οὐδὲν πλεόν. Ἐν τῷ θιάσῳ τοῦ κ. Λαμπρούνα ἐξαιρέσιν ποιεῖται ἢ κυρία Τόση, ἡψίφωνος, ἧτις ὡς ἀοιδὸς διαπρέπει ἐπὶ γλυκεῖα ἀληθῶς φωνῇ, ἀσθενεῖ μὲν ἀλλ' εὐστρόφῳ, ὀρθῶς ἐκφερομένη, πρὸ παντὸς ἐν τοῖς μέσοις τόνοις. Τοιαύτην ἰδέαν σχηματίσαντες περὶ αὐτῆς, σφόδρα ἐλυπήθημεν ὅτε κατὰ τὴν ὑπό-

δυσιν τῆς Violetta τῆ παρελθούσῃ κυριακῇ, εἶδομεν αὐτὴν, ἀγνοοῦμεν κατὰ τίνα ἔμπνευσιν, μεταμορφώσασαν τὴν Καμελιόφορον εἰς Γαρουφαλοφόρον (τὴν Dame aux Camélias εἰς Dame aux Ouellets), ἥτις ἀποτροφεομένη πᾶν ἄνθος πλὴν τῶν καμελιῶν ὑπὸ νευρικῆς κατελαμβάνετο ταραχῆς ὅτε ἄλλο ἐβλεπεν ἄνθος. Εὐτυχῶς κατὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ ἔργου τῆ παρελθούσῃ τρίτῃ τὸ ἄτοπον διωρθώθη, ἐπιθυμοῦμεν δὲ καὶ ἄλλα ἄτοπα τῆς mise en scène νὰ διορθώθωσιν. Εἶνε δὲ λυπηρὸν ὅτι ἐν σκηνῇ, ἐν μέσῳ Σταυροδρομῷ λειτουργούσῃ, οὔτε ἀπλουστάτη αἴθουσα δύναται νὰ παρασταθῇ, αἱ δὲ σκηνογραφίαι πολλακτικῆς ὑπομιμνήσκουσιν ἡμᾶς τὰς τοῦ μέσου αἰῶνος ἐκείνας ὧν πρὸς διάκρισιν ἀνθρώπων πινακίδιον φέρον τὴν ἐπιγραφήν: «τοῦτο εἶναι δάσος» «τοῦτο εἶναι δωμάτιον» κτλ. Ἄλλ' ὡς ὑποκρίτρια ἢ κυρία Τότση ὑπολείπεται ἐν τισί, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως δύναται τὰς ἐλλείψεις αὐτῆς νὰ ἀναπληρώσῃ, διότι φαίνεται ἔχουσα ἀγαθὴν θέλησιν.

Ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ θιάσου μνημονεύομεν τοῦ βαρυτόνου κ. Massini, ὅστις ἔχει καλὴν φωνὴν καὶ εὐχέρειαν περὶ τὸ ἄδειν, ἀλλ' ὅστις ἐφάνη ἡμῖν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς ἀπογοητευμένος πολλακτικῶς. Καὶ ταῦτα γενικῶς περὶ τοῦ θιάσου τοῦ κ. Λαμπρούνα, ὅστις, φιλοξενούμενος ἐπὶ σειρᾶν ἐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἶδει νομιζόμεν κρείττονα καὶ μάλλον συνάδοντα τῇ ἐπωνυμίᾳ τοῦ θεάτρου νὰ καταρτίσῃ θιάσον, οὐχὶ δὲ νὰ παρουσιάσῃ ἡμῖν ἐν μόνον πρόσωπον, τὸ τῆς κ. Τότση.

Περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου θιάσου, τοῦ τοῦ κίπου τῶν Μνηματακίων, ἐγράψαμεν ἥδη ἐν τῇ Ἐπιθεωρησίᾳ ἡμῶν τῆς Κυριακῆς 7 μαρτίου, ὅτε ἐδίδασκεν οὗτος ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας. Ἐν γὰρ τῷ παρόντι ἢ μόνη μεταλλαγὴ τῶν γραφέντων ἦν ποιούμεθα ἐστὶν ὅτι νῦν αἱ σκηνογραφίαι εἰσὶ καλαὶ, καθαραὶ. Ἄλλὰ θὰ προτρέψωμεν τὸν κύριον Στράβολον ὅπως μὴ παρῶδῃ τὴν Mascotte τοῦ μασσαλιώτου μουσουροῦ, οὔτε τὰ λοιπὰ γαλλικὰ μελοδραμάτια. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς Mascotte, ὡς εἶδομεν αὐτὴν τῆ παρελθούσῃ τετάρτῃ, ἦν ἀληθῆς παρῶδία, οὐδέποτε δὲ θ' ἀνεγνώριζεν ὁ Audran τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἡ δυσῶδία αὐτῆς ἐντελῶς κατεστράφη καὶ ἠφανίσθη.

* *

Τὰ θεάτρα τῶν Ἀθηνῶν παρουσιάζουσιν ἔκτακτον κίνησιν, ὡς καὶ ἐν προτέρῳ Ἐπιθεωρησίᾳ ἐγράψαμεν, διότι τρεῖς, πλὴν ἄλλων ξένων, διδάσκουσιν ἐν διαφόροις θεάτροις θιάσοι. Τελευταῖον ἐν τῷ θεάτρῳ Ὀμονοίας εἰς διδάχθη ὁ ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Σαυκσπέρου Ἄμλέτω μετ' ἑκτάκτου ἐπιτυχίας. Αἱ ἐφημερίδες πᾶσαι ἐπλεξαν πανηγυρικοὺς τῷ κ. Δ. Ταβουλάρῳ (Ἄμλέτῳ) καὶ τῇ δεσποινίδι Αἰκ. Βερόνῃ (Ὀφελία). Ἡτῆσι δὲ ἡ ἐπανάληψις, ἥτις καὶ ἐγένετο καὶ γεννιέσεται.

Ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ Παραδείσῳ ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἐλλήνιστι ἡ Φρύνη, ἰταλοῦ δραματοῦργοῦ ὀνόματι Ρικ. Καστελδουκίου, μεταφρασθεῖσα δὲ ὑπὸ Γεωργ. Δουροῦτην.

Προσεχῶς ἀναδιδάσκονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Musotte τοῦ ἄρτι θανόντος ἀτυχοῦς Guy de Maupassant, ἐν

τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας. Ἡ ἀνώνυμος ἐπιστολή, τρίπρακτος κωμῶδία, ὑπὸ Στεφάνου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ. Οἱ προικοθηραὶ, κωμῶδία μετ' ἄσμάτων, ὑπὸ Σπινέλη, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ. Λευκὸν δροῦμα, ὑπὸ Ἰω. Δελνκαστρίνη, ἔχον βάσιν τὴν οὐ πρὸ πολλοῦ γενομένην αὐτοκτονίαν τῆς Μαίρης, ἦν καλῶς θὰ ἔπραττον οἱ ἐπίδειξιν συγκινήσεως ποιούμενοι ἐπὶ τῷ γεγονότι νὰ καταλιποῦσιν ἥσυχον ἐν τῇ αἰωνίᾳ κατοικίᾳ αὐτῆς, ἐν τῷ θεάτρῳ Παραδείσῳ. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, κωμῶδία εἰς πράξεις τρεῖς, ὑπὸ Στεφάνου, ἐν τῷ θεάτρῳ Τσόχα. Θυμιόυλα ἡ Γαλαξειδιώτισσα, ὑπὸ Μελοδιδιώτου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Μελοδράματι τῶν Παρισίων πρόκειται νὰ ἀναδιδασθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Armide τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς δραματικῆς μουσικῆς ἐν Γαλλίᾳ Gluck, γεννηθέντος τῷ 1714 καὶ θανόντος τῷ 1787. Τὸ ἔργον τοῦτο ἐξετελέσθη τὸ πρῶτον κατὰ φεβρουάριον τοῦ 1777.

Ἡ Γαλλικὴ-Κωμῶδία ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἐξημερώσῃ ἔργα τινὰ ἐν Windsor ἐνώπιον τῆς βασιλείσεως τῆς Ἀγγλίας, ἐπὶ τούτῳ προσκληθεῖσα. Ὁ ἐπιφανὴς θιάσος ἐγένετο δεκάς φιλοφρονέστατος ἐν τοῖς ἀνακτόροις. Ἡ βασίλισσα ζωηρῶς συνεχάρη τῷ διαπρεπεῖ διευθυντῇ τοῦ θιάσου κ. Claretie ἐπὶ «τῇ θαυμασίᾳ καὶ ἀπαραιμύλλῳ ταύτῃ Γαλλικῇ-Κωμῶδιᾳ». Ὁ κ. Claretie παρουσίασε τῇ βασιλίσει τὴν κ. Got, τὴν δεσποινίδα Reinchenberg, τὴν κυρίαν Baretta, τὴν δεσποινίδα Pierson, τοὺς κ.κ. Prudhon, de Feraudy, Boucher καὶ δεσποινίδα Fayolle. «Σὰς συγχάρω ὅλους, εἶπεν ἡ βασίλισσα, διότι εἴθε ἐξείρεται».

Τοῖς καλλιτέχναις ἐδόθη δαῖπνος, μεθ' ὃν δι' ἑκτάκτου ἀμαξοστοιχίας ἐπανήλθον οὗτοι εἰς Λονδίον.

Ἄλλὰ ὑπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν εἰσπραξέων τῶν παραστάσεων ἃς δίδουσιν ἐν Λονδίῳ φαίνεται μὴ οὐσα εὐχαριστημένη οὐδαμῶς δ' ἐπίσης θὰ εἶνε εὐχαριστημένος καὶ ὁ Sarcey, ἀνεμνησκόμενος τὸ ἐπεισόδιον αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν Λονδίῳ διατριβήν, ἀπατηθεὶς ὑπὸ ἀνόστου φιλοπαίγμονος Ἀγγλοῦ.

Ἀγγέλλεται νέον ἔργον τοῦ Mascagni, ὅπερ ἐκτελεσθήσεται τὸ πρῶτον ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Λονδίνου Couvent-Garden, κατὰ ὁ διευθυντῆς αὐτοῦ ἐν συμποσίῳ πρὸς τιμὴν τοῦ νεοῦ ἰταλοῦ μελοποιῦ διδομένου εἶπε. Τὸ νέον ἔργον ἐπιγράφεται Vestilia.

Γνωστὴ ὑποκρίτρια φυλάττει ἐν κομβίῳ ἐκάστης νέας στολῆς αὐτῆς. Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἔπραττε τὸ αὐτό. Οὕτω ἡ συλλογὴς κέκτηται νῦν σπουδαίαν συλλογὴν κομβίων παντὸς εἶδους. Ἐκαστον δὲ τούτων φέρει δελτάριον μεθ' ἡμερομηνίας.

ὑποκρίτριά τις τῆς Ἀγγλίας, ἀνίκοῦσα ταῖς καλλιτέρας οἰκογενείαις, εἰσῆλθε νεωτερισμὸν ὅλως πρωτότυπον. Ἡ πάλαι κωμῶδὸς ἔχει τραπέζοσκευὴν πλήρη μετὰ πινακίων, ὧν ἕκαστον ἔχει ἐν τῷ βᾶθει αὐτοῦ τὴν φωτογραφίαν μέλους τῆς πολυαριθμοῦ οἰκογενείας αὐτῆς. Οὕτως ὁ ὑπὸ κτήσῃ τῆσι πρὸ ἑκάστου ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ πινακίον, ὅπερ φέρει τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ, ἢ κάλλιον ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας κἀθήται πρὸ τοῦ πινακίου ὅπερ φέρει τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ.

ΘΑ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ τοῦ κ. Σωτηροπούλου κυβέρνησις διὰ τῆς πεφωτισμένης καὶ ἐπιτυχῆς ἐκλογῆς αὐτῆς ἐν τοῖς διορισμοῖς τῶν νέων νομαρχῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς παρέσχε νέον τεκμήριον τῶν ἀγαθῶν καὶ πατριωτικῶν αὐτῆς προθέσεων, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἡ αὐτῆ ἐπιτυχία θὰ ἐπιστέφῃ καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπουργείου διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ. — Ἀτυχῶς ὑπὸ οἰκονομικῶν ἐποψιν οὕτω κατάρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ ἱκανὸν θάρρος εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια, ἅτινα ἐξακολουθοῦσι λίαν πεφυλαγμένως ἔχοντα πρὸς τὰς ἑλληνικὰς ἀξίας, ὧν ἐν τούτοις ἡ ἐνεστώσα θέσις ὑπ' οὐδενὸς ἀποχωρῶντος λόγου δικαιολογεῖται, ὡς τοῦτο δηλοῦται πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἄρτι εἰς Ἑλλάδα μεταδάντος πρὸς ἐξέτασιν τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς καταστάσεως ἀντιπροσώπου τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς τοῦ Βερολίνου. — Εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ταύτην δυσπιστίαν ἀφορμὴν παρέχει καὶ ἡ ἄλλη μὲν ἐν γένει οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης, ἥς ὁ βίος ἀπὸ τίνος χρόνου εἶναι σειρά σπασμωδικῶν οἰκονομικῶν κρίσεων, ἐκάστη τῶν ὁποίων πληροῖ τὸ ἔδαφος ποικίλων θυμάτων, ἀλλ' ἰδίως συντελεῖ ἡ ἀβεβαιότης περὶ τῆς τελικῆς τύχης τῆς τελευταίας συμβάσεως, ἣν ἡ ἐν Ἑλλάδι ἀντιπολιτεύσις οὐ διαλείπει κηρύττουσα ὡς ἀξίαν τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς. — Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ ὑπουργεῖον ἐξακολουθεῖ ἐργαζόμενον ἐπιμελῶς εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν νομοθετικῶν μέτρων, ἅτινα θὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν μελέτην καὶ ψήφον τῆς κατὰ σεπτέμβριον ἢ ὀκτώβριον κατὰ τὰς δηλώσεις αὐτοῦ τοῦ ἐπισήμου ὄργανου τῆς κυβερνήσεως συγκαλουμένης Βουλῆς, ἐν οἷς δὲ θὰ ἐκτεθῇ πλήρες τὸ πρόγραμμα, δι' οὗ τοῦτο φρονεῖ ὅτι θὰ κατάρθου νὰ συνεχίσῃ καὶ συντελέσῃ τὸ ἔργον, ὅπερ ἀνετέθη τῇ πρώην κυβερνήσει, ἀλλὰ τὸ ὅποιον αὕτη, καταθέσασα ἀπροσδοκίτως τὴν ἐντολὴν αὐτῆς, κατέλιπε ἀτελές. — Ἄγνωστον ἂν ἡ Βουλὴ ὁμοφρονήσῃ τῇ κυβερνήσει, δοξαζούσῃ ὅτι ἐκπροσωπεῖ αὐτὰς ἀκριβῶς τὰς ἀρχάς, εἰς ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἐκλήθη ἡ πρώην κυβέρνησις, καὶ ὅτι, τὸ ἔργον ἐκείνης συνεχίζουσα, δικαιούται νὰ τύχῃ τῆς ὑποστηρίξεως τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐκείνης δυνάμεως, ἣν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συγκροτήσαν τὸ ἔθνος παρέσχε τῷ τῶς πρωθυπουργῷ τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι ἡ αἰσιοδοξία αὕτη ἐνισχύει τὴν κυβερνήσιν ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῆς καὶ αἴσια ἐπαγγέλλεται περὶ τοῦ σκοπίμου τῆς ἐργασίας τῆς.

Ἀπὸ τῆς χθρῆς ἡμέρας ἐν τῷ σερβικῷ κοινοβουλίῳ ἡ συζήτησις τῆς περὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ ὑπουργείου Ἀδακούμιτις προτάσεως, οὐδενὸς ἰσχύσαντος νὰ πείσῃ τοὺς ἀδιαλλάκτους περὶ τοῦ ἀκαίρου τοιαύτης τινὸς ἐπιχειρήσεως. — Κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς προτάσεως ταύτης, ἐγκαίρως προσκληθέντες, παρίστανται οἱ κατηγορούμενοι ὑπουργοί, καίπερ μὴ βουλευταί· ἄγνωστον ὅμως κατὰ πόσον ἡ αὐτοπρόσωπος συνηγορία αὐτῶν θὰ ἰσχύσῃ νὰ μεταβάλλῃ τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων, τῶν ριζοσπαστι-

κῶν, ὡς γνωστὸν, ἀπολύτως ἐν τῷ κοινοβουλίῳ κρατούντων, ἅτε τὴν παμπληθῆσαν σχεδὸν διατιθέντων, ὡς μὴ ὑπαρχούσης λογιζομένης τῆς δεκαψήφου προοδευτικῆς μειοψηφίας καὶ τῆς μονοψήφου τῶν φιλελευθέρων. — Εὐάρεστον ἐκ Σερβίας ἀγγελμα ἔχομεν τοῦτο, ὅτι, ἂν ἐπαληθεύσῳσιν αἱ τοῦ «Νέου ἐλευθέρου τύπου» πληροφοροίαι, ἐπικεῖται ἡ συνδιαλλαγὴ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ οἴκου τῶν Καραγεώργεβιτς, μνηστήρων, ὡς γνωστῶν τοῦ σερβικοῦ θρόνου καὶ διὰ τοῦτο ἐξεωσμένων τοῦ σερβικοῦ ἐδάφους. Κατὰ τὰς εἰδήσεις ταύτας οἱ μὲν Καραγεώργεβιτς, τῇ μεσολαβήσει καὶ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μαυροβουνίου, παραιτοῦνται τὰς ἐπὶ τοῦ σερβικοῦ στέμματος ἀξιώσεις αὐτῶν καὶ ἀναγνωρίζουσι τὴν δυναστείαν τῶν Ὀθρένοβιτς, ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἀνακαλεῖ τὸ διάταγμα τῆς ἀπὸ τοῦ σερβικοῦ ἐδάφους ἐξορίας αὐτῶν. — Ἡ τοιαύτη τοῦ ζητήματος λύσις θ' ἀπετέλει νέον στοιχεῖον ἡσυχίας καὶ κατευνάσεως ἐν τῇ χώρᾳ, ἥτις τοσαύτην ἔχει χρεῖαν γαλνυαίας ἐργασίας πρὸς ἐπιδιώξιν τοῦ ἔργου τῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου αὐτῆς.

Τὰ δύο πολύκροτα ἐν Εὐρώπῃ νομοσχέδια, τὰ ἐπὶ τοσοῦτον ἥδη χρόνον συγκεντροῦντα τὴν προσοχὴν τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ γερμανικοῦ δημοσίου, καὶ συμπάσης δὲ τῆς εὐρωπαϊκῆς δημοσίας γνώμης, χωροῦσι πρὸς τὴν ἐπιψηφίσιν αὐτῶν παρὰ τὰς ποικίλας ἐνεργείας τῶν ἐναντίων. — Οὕτω τὸ ἰρλανδικὸν δυνάμει τῆς θαυματουργικῆς μεθόδου τοῦ κ. Γλάδστονος, τάξαντος ὠρισμένην καὶ ἀπαράβατον προθεσμίαν εἰς τὴν λῆξιν τῆς συζητήσεως ἐκάστου τῶν μερῶν, εἰς ἃ εἶνε διηρημένος ὁ τὴν ἰρλανδικὴν αὐτονομίαν κανονίζων νόμος, καὶ ἐξουδετερώσαντος οὕτω τὰ ἀτελεύτητα κωλοσιεργικὰ τεχνάσματα τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἐλπίζούσης ὅτι οὕτω θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῶν ἀπροόπτων, τῶν δυναμένων νὰ προκύψωσιν ἐν τῇ διαιωνίσει τοῦ ζητήματος, προώδευσεν ἱκανῶς, τῆς συζητήσεως αὐτοῦ τοῦτο μόνον παρουσιαζούσης τὸ ἔκτοπον, ὅτι, προσεγγιζούσης τῆς προθεσμίας τῆς λήξεως τῆς συζητήσεως ἐκάστου τμήματος, τοῦ πλείστου δὲ τοῦ χρόνου καταναλωμένου ἥδη ἐν ἀγόνις καὶ μακροσκελέσιν ἐπὶ τῶν πρώτων ἄρθρων ἀγορεύσει, τὰ τελευταῖα διέρχονται ἀσυζητητῆ σχεδόν· ἀλλὰ τίς πταίει; τίς ἄλλος παρὰ τοὺς καταστήσαντας ἀπαραίτητον τὸ αὐστηρὸν τοῦτο μέτρον τῆς κυβερνήσεως, κατὰ καθῆκον ὀφειλομένης νὰ ψεῖδεται τοῦ χρόνου, ὃν βεβουλεμένης οὕτως ἀκόλαστος διεσπάθουν οἱ τῆς ἰρλανδικῆς αὐτονομίας πολέμοι; Οὗτοι, βλέποντες νῦν ματαιούμενον τὸ σχέδιον αὐτῶν, βουλευόμενοι ν' ἀποχωρήσωσιν ὅπως τοῦ κοινοβουλίου. Ἄν τὴν βουλὴν ταύτην πραγματώσῃ, τοῦτο μόνον θὰ πράξῃ, θὰ ἐπιδυσώσῃ τὴν διεκπεράτωσιν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων συζητήσεως καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης ὑπὸ τοῦ θεσπίσματος τοῦ κ. Γλάδστονος προθεσμίας, διότι ἡ κυβέρνησις, διαθέτουσα πάντοτε, ὡς τοῦτο μετὰ τὴν κατὰ τὴν ψήφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἄρθρων 5—8 δηλωθεῖσαν, ἐκ τῆς ἀπουσίας δὲ μελῶν τινῶν τῆς συμπολιτεύσεως προσελθοῦσαν, ἐλάττωσιν τῆς κυβερνητικῆς πλειοψηφίας, εἰδείχθη, τῆς τροποποιήσεως Σετῶν-Κάρ ἀπορριφθεῖσας διὰ πλειοψηφίας 33 ψήφων, τὸν πρὸς ἀπαρτίαν ἀναγκαῖον ἀριθμὸν ψήφων, θὰ προσβῇ

ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτῆς, μηδὲν δὲ περιδωμένη ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ταχύτερον βέβαια θὰ συντελέσῃ αὐτὸ, ὅτε ἄρχεται ἢ δευτέρα καὶ σπουδαιότερα φάσις τοῦ ζητήματος, ἢ τοῦ νομοσχεδίου συζητήσις ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἥτις, πολεμία οὕσα πάσης αὐτονομικῆς πρὸς τοὺς Ἰρλανδοὺς παραχωρήσεως, ἦν κατὰ τὰς ἀπρηχαιωμένας καὶ ὀπισθοδρομικὰς ἀρχὰς αὐτῆς θεωρεῖ ὡς καιρίως προσβάλλουσαν τὴν ἐνότητά τοῦ βασιλείου, θ' ἀπορρίψῃ τὸ νομοσχέδιον καὶ θὰ παράσχη τὸ σύνθημα εἰς τὴν ἐπανάληψιν τοῦ δεδουλευμένου κατ' αὐτῆς πολέμου τῶν φιλελευθέρων, οἵτινες τὸ δεύτερον, κρατερώτερον δὲ νῦν, θὰ στρέψωσι τὰ ὄπλα αὐτῶν κατ' αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως τοῦ γενηροκότου τούτου θεσμοῦ. Εἰδὼν ὅτι ὁ τοιοῦτος ἀγὼν δύναται νὰ προσλάβῃ οὐ μικρὰς ἐν τῷ ἠνωμένῳ βασιλείῳ κοινωνικοπολιτικὰς διαστάσεις, μὴ ἀνταποκρινόμενας ἴσως πρὸς τὴν ἀντοχὴν τοῦ γηραιοῦ πρωθυπουργοῦ· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ τῶν φιλελευθέρων ἀγὼν ἔξει τὸν πρόποντα αὐτῷ ἀρχηγὸν παρὰ τῷ κ. Μόρλεν, τῷ ἀξίῳ τούτῳ διαδόχῳ τοῦ κ. Γλάδστονός. Μόνον τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Γλάδστονός προτάσεως τροποποιήσεως τοῦ εἰς τὴν ἐν τῷ βρετανικῷ κοινοβουλίῳ παρουσίαν τῶν ἰρλανδῶν ἀντιπροσώπων, περὶ ὧν παραδόξως νῦν, παρὰ τὴν ἀποδεικθεῖσαν ἦδη ἐν τῇ τῷ 1885 ὑποβολῇ τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου δυσχέρειαν, ἐπενεγκούσαν καὶ τὴν ἀποτυχίαν τότε τῆς ἀποπειράς, ἀφορῶντος ἄρθρου, θέλει ὅπως οὗτοι μετέχωσι τῶν συζητήσεων καὶ ἐν τοῖς κυρίως ἀγγλικῶς καὶ σκωτικῶς ζητήμασι, δυσεξήγητον μέχρι τοῦδε γνωσιμαχίαν ἀποτελοῦν, πρόκειται νὰ παράσχη νέα ἐπιχειρήματα τοῖς καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων πολεμίοις τῆς ἰρλανδικῆς αὐτονομίας. — Τὸ ἔτερον τῶν πολυκρότων νομοσχεδίων, τὸ στρατιωτικόν, διήλθε τὸ στάδιον, τῆς πρώτης αὐτοῦ ἀναγνώσεως καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐν δευτέρα ἀναγνώσει συζήτησιν, τῶν πρώτων αὐτοῦ ἄρθρων καὶ ἐν ἀναγνώσει ταύτῃ ἐπιψηφισθέντων ἦδη διὰ δεκαπενταψήφου πλειονοψηφίας. Τοῦτο βεβαίως εἶνε ἐνθαρρυντικὸν τοῖς θιασώταις τῆς στρατοκρατίας, παρέχον πιθανότητάς τινας τελικῆς νίκης· δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξασφαλίζον τὴν ὀριστικὴν τοῦ νόμου ἐπιψήφισιν. Ὅσον τοῦλάχιστον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς συμπράξεως τῶν ὑπεραλπειῶν, οὗτοι μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν μικροτέρων μεριδῶν ἐκήρυξαν ὅτι οὐδέποτε θὰ παράσχωσι τὰς ψήφους αὐτῶν εἰς μείζονα τῆς σιδηροφορίας ἑντασίαν, ἐξ οὗ ἀναγκαῖον ἀποβαίνει τῇ κυβερνήσει ν' ἀναμένῃ τὴν νίκην ἐκ τῶν ἰδίων μόνων δυνάμεων. Ὡς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, οὗτος οὐ παύει παρέχον πᾶσαν τὴν ἠθικὴν αὐτοῦ ὑποστήριξιν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, παραστήσας αὐτὸ τελευταίως ὡς ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἰς τὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν τῆς χώρας, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρηνικῆς ἐν Εὐρώπῃ καταστάσεως, ἦν θάκατάρθου, εἶπε, μόνον ἢ προσθήκῃ ὀκτῶ ἐτι μυριάδων ἀνδρῶν εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ γερμανικὸν στρατὸν. — Σχετικῶς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις τῆς Γερμανίας πρὸς τὴν Ρωσίαν, αὐτὴ ἤρξατο ἦδη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου αὐτῆς τελωνειακοῦ συστήματος, τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν παραχωροῦσα τὸν ὅρον τοῦ μάλιστα εὐνοουμένου κράτους, ἥτοι τὸν τῇ Γαλλίᾳ παραχω-

ρηθέντα, μόνον δὲ τὴν Γερμανίαν καὶ Αὐστρουγγαρίαν ἀποκλείσασα ἀπὸ τοῦ εὐνοικοῦ τούτου δασμολογίου. Τὸ πρᾶγμα ἀποτελεῖ ἀφετηρίαν τοῦ τελωνειακοῦ πολέμου τῶν δύο κρατῶν, ὃς μάλιστα τῇ Γερμανίᾳ ἀποδίδεται ἐπαισθητῶς, διότι αὐτὴ εἶνε ἡ χρεῖαν ἔχουσα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ρωσικῶν διημητριακῶν, ταύτης ὁ λαὸς θ' ἀγοράσῃ ὑπερτετιμημένον τὸν ἄρτον, αὐτὴ δὲ θὰ ἴδῃ τὴν ἀχανεστάτην τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης κλειομένην εἰς τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας αὐτῆς. — Οὕτω φροῦδοι ἀπεδείχθησαν αἱ ἐλπίδες, ἃς οἱ ἐν Βερολίῳ ἤρρισαν ἐπὶ τὴν συνέντευξιν τοῦ αὐτοκράτορος Γουλιέλμου καὶ τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου. Αὕτη ἐγένετο ἐν Ποτσδάμῃ, ἀλλὰ, εἰς μίαν περιπτύξιν καὶ ἐν δειπνῶν τυπικῶς περιορισθεῖσα, τοῦτο μόνον ἴσως κατώρθωσε, νὰ κολάσῃ τὴν ἐντύπωσιν, ἦν προὔξενεν ἢ ἀπὸ τῆς πρωτευούσης αὐτοῦ ἀπουσία τοῦ γερμανοῦ καίσαρος κατὰ τὴν προτέραν διάβασιν τοῦ ρώσου καισαριδίου. — Ὡς πρὸς τὴν Αὐστρουγγαρίαν, ἥτις καὶ αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὸ κατ' ἀνώτατον ὄριον δασμολογίον, αὕτη, μὴ κωλυμένη ὑπὸ μεγάλων αὐτῆς γεωργικῶν συμφορώντων, ὧν ὑπερμαχοῦσα ἰσχυρά τις μερίς τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου, ἀποφαίνει ἀδύνατον τὴν μετὰ τῆς Ρωσίας συνεννόσιν, δύναται ἴσως εὐχερέστερον νὰ διομολογήσῃ ἐμπορικὴν τινα πρὸς τὴν Ρωσίαν σύμβασιν. Φαίνεται ὅμως ὅτι παρὰ τὰ θρυληθέντα οὐπω ἤρξαντο αἱ σχετικαὶ διαπραγματεύσεις, διότι ἄλλως δὲν θὰ περιελαμβάνετο καὶ τὸ δυαδικὸν κράτος ἐν τῇ εἰς τὴν Γερμανίαν ἀφορῶν ἐξαιρέσει. — Τοῦτο ἀκριβῶς συνέβη παρὰ τῇ Ρουμανίᾳ, ἥτις, καίτοι οὐδ' αὐτὴ εἶχε διομολογημένην σύμβασιν πρὸς τὴν Ρωσίαν, διότι ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐνάρξεως διαπραγματεύσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξηρέθη τῆς ἐξαιρέσεως. — Ἡ Ἰταλία ἔχει ἦδη διομολογημένην ἐμπορικὴν πρὸς τὴν Ρωσίαν σύμβασιν, τούτου δ' ἕνεκα δὲν ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῆς νέας ρωσικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς· οὐχ ἥττον ἢ ἐμφυτος, οὕτως εἰπεῖν, οἰκονομικὴ τῆς χώρας καχεξία βαίνει δεινούμενη, ἐπὶ τοσοῦτον μάλιστα, ὥστε γίνεται ἦδη σκέψις καὶ αὐτὰ τὰ σιτηρέσια τοῦ στρατοῦ νὰ περιορισθῶσιν οἰκονομίας χάριν.

M. E. M.

ΦΥΡΔΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Ἐλθὼν αἰ ἐπαναληφθεῖσαι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν μὲν τοῦ κ. Doepfeld, διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γερμανικῆς σχολῆς, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν δὲ τοῦ ἄρτι ἐπανακάμψαντος ἡμετέρου φίλου καὶ συνεργάτου Δ^ο Β. Μυστακίδου, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου ἀνασκαφαί. Αἱ ἀνασκαφαὶ αὗται, δαπάνῃ τῆς κυρίας Σπῆμαν, οὐδὲν μὲν, ὡς ἄλλοτε, εἰς φῶς ἤγαγον χρυσοῦν καὶ ἀργυρῶν εἶδη, ἀλλὰ πολλὰ πασῶν τῶν ἐποχῶν ἀγγεῖα, ἐν οἷς καὶ δέπας ἀμφικύπελλον. Ἐπίσης ἀνεκαλύφθησαν καὶ νέα μέγαρα καὶ δώματα, ἀνταποκρινόμενα πληρέστατα πρὸς τὰς περιγραφὰς τοῦ Ὁμήρου. Ταῦτα πάντα δὲ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν τὰς ἀνασκαφὰς ἐνεργήσαντων, κυροῦσι τὴν γνώμην τοῦ μακαρί-

του Σλήμαν, καθ' ἣν ἡ ὀμηρικὴ Ἰλιος ἔκκειτο ἐν ᾧ ἐγένοντο αἱ ἀνασκαφαὶ γῶρυ καὶ καταρρίπτουσι τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ταγματάρχου Bötticher.

— Τὰ ἐγκαίνια τῆς διώρυγος τῆς Κορίνθου γενήσονται, ἐπινεύσει τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως Γεωργίου, τῇ ἐπιούσῃ πέμπτῃ, 8 ἀρξαμένου. Πανηγυρισθῆσονται δὲ μεγαλοπρεπῶς ὡς ἐορτὴ ἐθνικὴ. Ἐπὶ τούτῳ ὠρίσθησαν ἑβδομήκοντα χιλιάδας δραχμῶν. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐγκαίνιων ἐπιτροπὴ συγκροτεῖται ἐκ τῶν κ.κ. Ἐπ. Μαυρομμάτου, ἄλλοτε γενικοῦ προσένου ἐνταῦθα, Ἄντ. Μάτσα καὶ Περ. Βαλαωρίτου, βουλευτῶν, καὶ τῶν κ.κ. Σούτσου καὶ Ζώτου.

— Ἀσμενέστατα ἀναγράφουσι ὅτι τῇ 25 παρελθόντος ἰουνίου ἐξελέγη μέλος ἀντεπιστέλλον τῆς ἐν Ροθουμάγῳ (Rouen) τῆς Γαλλίας ἀρχαίας ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, γραμμάτων καὶ ὠραίων τεχνῶν, ἰδρυθείσης τῷ 1714, ὁ φίλτατος συνεργάτης καὶ ἀκάματος ἐρευνητὴς τῆς ἱστορίας τῶν κάτω χρόνων κ. Μανουὴλ Γεδεών, ἕνεκα τῶν περὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς πολυετῶν αὐτοῦ μελετῶν. Ἀνάλυσιν τῶν ἔργων τοῦ κ. Γεδεών ἐποιήσατο ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κ. Heron. Ὁ κ. Γεδεών ἐστὶν ὁ πρῶτος Ἕλληγ, ὅστις κατελέγη ἐν τοῖς μέλεσι τῆς ἀκαδημίας ταύτης. Τὰ θεμελιώδη συγγραφήματα τοῦ κ. Γεδεών ἐπὶ τῇ δικαίᾳ ἐκτιμᾷ τῶν μελετῶν αὐτοῦ.

— Ἐξεδόθη ἄρτι διὰ τῶν ἐκδοτῶν Ficher Muvin ἐν Λονδίνῳ νέα συλλογὴ ποιήσεων τῆς κυρίας James Darmesteter. Ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ φέρονται ποιήσεις τινες τῶν χαριστάτων καὶ τῶν λεπτοτάτων τῆς νεωτέρας ἀγγλικῆς φιλολογίας. Ἐν ἄλλαις φέρεται καὶ ποίημα ἐπιγραφόμενον Ζήνων (Jenon).

— Ἀπεπερατώθη ἡδὴ ἡ εἰς τὸ κεντρικὸν ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν ἐγκατάστασις τοῦ Μουσείου τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ὅπερ ὁσημέρῃ πλουτίζεται διὰ νέων κειμηλίων καὶ διαφόρων ἀξίων λόγου ἀντικειμένων. Ἐκ τῆς εἰς τὴν γενικὴν συνελθούσης ἐ. ἔ. ὑποβληθείσης ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Γεωργίου Λαμπάκη, δηλοῦται ὅτι ἐκτὸς τῶν διαφόρων ἀξίων λόγου κειμηλίων, τὸ Μουσεῖον κέκτηται περὶ τὰς ἑκατὸν ἀρχιτεκτονικὰς κατῳφεις καὶ συλλογὴν τριακοσίων περὶπου φωτογραφικῶν ἀποτύπων διαφόρων ἐν Ἑλλάδι ἀρχαίων Βυζαντινῶν ναῶν, ἐπιγραφῶν, εἰκόνων κτλ. Οὕτω δὲ οἱ μετ' ὀλίγον τὸ Μουσεῖον ἐπισκεπτόμενοι δύνανται ὡς ἐν κατόπτρῳ νὰ βλέπωσι πάσας τὰς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἀρχαίας Βυζ. ἐκκλησίας καὶ Μονὰς καὶ τὰς ἀρχιτεκτονικὰς αὐτῶν κατῳφεις, ὧν πολλὰς, ἡρειπωμένους οὐκ ἔστιν, ὁ χρόνος ἐντελῶς θέλει καταστρέψει μετ' ὀλίγον καὶ δὲν θὰ μείνωσιν ἐξ αὐτῶν ἢ μόνον αἱ φωτογραφίαι των.

— Ὁ «Πολίτης» τῆς Πετροπόλεως μεταδίδει τὴν εἰδησιν τῆς ἐγκαθιδρύσεως παρ' ὀλοις ἀνεξικρέτως τοῖς ρωσικοῖς μοναστηρίοις, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, προκαταρκτικῶν σχολείων διὰ τὰ τέκνα τῶν ρώσων χωρικῶν. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ρωσίας, ἣτις ἔλαβε τὴν ταυτὴν ἀπόφασιν, θέλει συντηρεῖ τὰ σχολεῖα ταῦτα, προμηθεύουσα πάντα τὰ ἀνγκαῖα βιβλία, ἀναγκάζουσα δὲ τοὺς πεπαιδευμένους τῶν μοναχῶν, ὅπως χρησιμεύωσιν ὡς διδάσκαλοι.

— Συνεπεῖξ ἀναφορᾶς ἐμπόρων Ἑλλήνων ἐγκατεστημένον ἐν Ἰταλίᾳ ἀνεκινήθη καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τῆς παρὰ τῶν Οὐ-

ντῶν καταλήψεως τοῦ ἐν Λέκκη (Lecce) τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας ὀρθοδόξου ναοῦ Ἀγ. Νικολάου. Ἡ ὑπόθεσις ὅμως αὕτη διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως εὐρίσκειται εἰς καλὴν σημεῖον, οὐδαμῶς δ' ἀπίθανον ὁ καὶς οὗτος νὰ δοθῇ εἰς τὴν αὐτῆ ἐλληνικὴν κοινότητα. Ἡ ἐποχὴ τῆς τοῦ ναοῦ τούτου καταλήψεως ὑπὸ τῶν Οὐνιτῶν δὲν εἶνε ἀπομακρυσμένη, καθόσον πρὸ 28 ἐτῶν, ὅτε ἀπεβίωσεν ὁ ἐν Ἰοαννίνοις χειροτονηθεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Κερκύρας ἀποσταλεὶς εἰς Λέκκην ὡς ἐφημέριος ὀρθοδόξος ἱερεὺς Δοβέτης, εὐρίσκειτο εἰς τὴν κατοχὴν τῆς αὐτοῦ ἐλληνικῆς κοινότητος.

— Εἰς τὴν νεόδητον ναὸν τῆς ἐν Σφᾶξ τῆς Τύνιδος ἑλληνικῆς παροικίας, οὐ πρό τινας ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια, ἡ βασίλισσα τῶν Ἑλλήνων προσήνεγκεν ἀξίαν λόγου δωρεάν, τ.ε. παρήγγειλεν εἰς Ρωσίαν τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀμφίων τοῦ ναοῦ τούτου.

— Τὸ διχέρισμα τῶν ἀνατολικῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς ἑλληνικῆς κεραμικῆς τοῦ μουσείου τοῦ Λούβρου ἀπέκτησεν ἄρτι σπανιώτατον ἀντικείμενον, ρυτὴν τοῦ τέλους τοῦ ἔκτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος.

— Ἡ μελάνη δι' ἣς τυποῦνται τὰ τραπεζογραμμάτια τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς παρασκευάζεται ὑφ' ἑνὸς μόνου ἀνδρός, ὅστις γινώσκει τὸ μυστικὸν τῆς συνθέσεως αὐτοῦ. Αἱ ὁδηγαί ἐδόθησαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφευρέτου, ἐπὶ τῆς νεκρικῆς αὐτοῦ κλίνης. Τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ προνομιοῦχου ἀνέρχεται εἰς 60,000 φράγκα. Τί καλά! Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος οὐδαμῶς ἀρκεῖται εἰς τὸ πολύμοχθον (sic) ἔργον αὐτοῦ, ἀλλ' ἀσχολεῖται, ὡς πάλαι μαθητῆς τῶν ὠραίων τεχνῶν, περὶ τὴν γλύφειν προτομὰς πολιτικῶν ἀνδρῶν κατὰ πρότιμην.

— Ἐν ἐφημερίδι ἀναγινώσκουσι ὅτι ὑπάρχει παιδίον ἐκτάκτου ὄλου πρωϊμότητος καὶ ἀναπτύξεως. Ὁ καὶς οὗτός ἐστιν ἐτῶν πέντε καὶ ἐναλλάξ εἶνε ρήτωρ, ὑποκριτής, μῦθος, γόης αἰοῖς καὶ χορευτής.

— Κομφὸς καὶ ὀγκώδης φάκελος ἐλήφθη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον Ἀθηνῶν, ἐκ Σμύρνης προερχόμενος καὶ φέρων τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν:

Πρὸς τὴν πλουσιωτέραν καὶ ὠραιότεραν

Ἑλληνίδα

Εἰς Ἀθήνας.

Ἄγνωστον τί θὰ πράξῃ τὸ ταχυδρομεῖον Ἀθηνῶν περὶ τοῦ μήλου τῆς ἐρίδος τούτου. Ἀλλὰ εὐχερύτερα ἴσως λύσις ἔσται ἢ πρόσκλησις διὰ προκηρῦξεως πάσης Ἑλληνίδος δεσποινίδος ἢ δεσποίνης, ἣτις δύνανται νὰ θεωρήσῃ ὅτι αὐτῇ ἀνίχει ὁ φάκελος ὡς πλουσιωτέρα καὶ ὠραιότερα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ φάκελος ἀπευθύνεται πρὸς Ἑλληνίδα οὐχὶ πρὸς Ἀθίδα, ἀγγελλομεν ταῦτο καὶ ταῖς ἡμετέρας ἐνταῦθα ὅπως ἐν καιρῷ παρουσιασθῶσι καὶ προβάλωσιν, ἐὰν θέλωσι, τὰς ἀξιώσεις αὐτῶν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 3 Ιουλίου

Ἡ σταθερά διατήρησις τῶν τιμῶν τῶν τουρκικῶν χρωματῶν καὶ τῶν μετοχῶν τοῦ Μονοπωλείου κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην, καθ' ἣν τοδοῦτος ἐγένετο ἐκτεσμός τῶν ἀξιών ἄλλων τινῶν κρατῶν, ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἀργύρου νομισματικὴ κρίσις ἐξακολουθεῖ, δύναται νὰ θεωρηθῆ εὐάρεστον τῇ ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ καὶ λίαν ἐνθαρρυντικὸν σύμπτωμα. Δεῖγμα τῆς οικονομικῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος αὐτοκρατορίας εὐεξίας εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὁ ἐκ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἀργύρου κλωνισμὸς, ὁ διαπαράξας τὰς ἀγορὰς τῶν δύο ἡμισφαιρίων, οὐδαμῶς ἐγένετο ἐπαισθητὸς ἐνταῦθα, καίτοι ὑπάρχοντος τοῦ διμεταλλισμοῦ, καὶ τοῦτο διότι οἱ διευθύνοντες τὰ οικονομικὰ τοῦ κράτους τούτου, ἐγκαίρως προῖδόντες τὸν κίνδυνον, περιέστειλαν τὴν νομισματοποιήσιν τοῦ ἀργύρου, περιορίζαντες αὐτὸν εἰς στενώτατα ὄρια, ὅπως μὴ ὑπερβαίῃ τὰς ἀνάγκας τῶν συναλλαγῶν, καὶ ἀποφυγόντες τὴν ἐκκοπὴν κερματίων ἐκ χαλκοῦ ἢ νικελλίου, ὅπως ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ ὑπόρχων ἀργυρὸς χρῆσιμὸς ἀντὶ κερματίων διὰ τὰς μικρὰς συναλλαγὰς.

Ὅπόσῃν δὲ σπουδαιότητα ἔχει τὸ ζήτημα τοῦ ἀργύρου, περὶ οὗ ἐγράψαμεν καὶ ἐν τῇ τοῦ παρελθόντος σαββάτου οικονομικῇ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν καθ' ἑκάστην δημοσιευομένων ἀρθρῶν ἐν τῶν ταῖς ἐφημερίδι, καὶ ἐκ τῆς ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐλκροτοῦσης ἀνδηυχίας καὶ τῆς τῶν γνωμῶν συγχύσεως. Γινώσκωμεν ἤδη ὅτι ἡ κυβέρνησις τῶν Ἰνδιῶν, ἀφ' οὗ ματαίως προσεπάθει νὰ περιστείλῃ τὸ κακὸν, προσέβη μετὰ θάρρους εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῆς νομισματοποιήσεως τοῦ ἀργύρου, προσδιορίσασα δὲ τὴν τιμὴν τῆς ἀργυρᾶς ρουπίας εἰς 1 δελάνιον καὶ 4 πέννας, προπαρασκευάζει τὴν ὁδὸν εἰς τὸν μονομεταλλισμὸν βάσιν ἔχοντα τὸν χρυσόν. Ἐνῶ δὲ κατὰ τὴν τρωτὴν εἰδῆσιν ἡ τιμὴ τοῦ ἀργύρου ἐξέπεσεν ἀπὸ 38 1)2 εἰς 30 πέννας, ἐπανῆλθεν εἰς τὰ 34 1)2 καὶ περὶ τὴν τιμὴν ταύτην περιστρέφεται, μέχρις ὅτου, συνερχομένου τοῦ ἀμερικανικοῦ συνεδρίου, ἀποφασισθῆ ὀριστικῶς ἡ τύχη τοῦ ἀργύρου, ὁ ὁποῖος θὰ ὑποστῇ πολλῶν μεγαλειτέραν ἐκπτώσιν, ἂν ἀποφασισθῆ ἡ κατάργησις τοῦ νόμου Σέρμαν, τοῦ ὑποχρεοῦντος τὴν ἀμερικανικὴν κυβέρνησιν ν' ἀποδῶρῃ 4 1)2 ἑκατομμύρια ἀργύρου κατὰ μῆνα πρὸς διατήρησιν τῆς τιμῆς αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ πρῶγμα δὲν θεωρεῖται εὐκόλον, διότι, καταργουμένου τοῦ νόμου, καταργοῦνται καὶ πάντα τὰ ἀργυροῦχα μεταλλεῖα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐξ ὧν 310 ἐκλείσθησαν μέχρι τοῦδε, 60 δὲ χιλιάδες ἐργατῶν ἀπελύθησαν. Ὑπάρχουσι λοιπὸν οἱ ἔχοντες μέγα συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νόμου, καὶ ἀπὸ τοῦδε προπαρασκευάζονται πρὸς ἀντίστασιν διοργανίζοντες συλλογητικὰ καὶ ἀποστέλλοντες εἰς πάσας τὰς πολιτείας ἀντιπροσώπους πρὸς συνενόησιν καὶ κοινὴν ἐνέργειαν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τοῦ σπουδαιότητος καὶ πάντα τὸν κόσμον ἐνδιαφέροντος ζητήματος, ἀναγκαῖον νομίζομεν, ἵνα παράσχωμεν τοῖς

ἡμετέροις ἀναγνώσταις σπουδαίας τινὰς στατιστικὰς πληροφορίες.

Ἀπὸ τοῦ 1853 μέχρι τοῦ 1857 ἡ κατὰ μέσον ὄρον ἐτησία παραγωγὴ τοῦ ἀργύρου ἀνήρχετο εἰς 220 ἑκατομ. φρ., ἀπὸ τοῦ 1858 μέχρι τοῦ 1862 εἰς 267 ἑκατομ. καὶ ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1867 εἰς 314 ἑκατομμύρια. Οὕτω δὲ ἡ παραγωγὴ διὰ τῆς τελειοποιήσεως μάλιστα τῶν μηχανῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1892 εἰς 1,800,000,000 φρ. Εἶναι δὲ ἀναντίρρητον ὅτι, ἂν τὰ κυριώτερα νομισματοκοπεῖα ἢ καὶ τινα μόνον ἐξ αὐτῶν ἀφίσωσιν ἐλευθέραν τὴν ἐκκοπὴν ἀργυρῶν νομισμάτων, θὰ ἐκκόπωνται κατ' ἔτος 1 1)2—2 δισεκατομ. φρ. ἀργ. τὰ ὅποια θὰ κατακλύσωσι τὸν κόσμον. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει εἰς ποίαν τιμὴν θὰ καταστήσῃ ὁ ἀργυρὸς, ἂν μάλιστα αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καταργήσωσι τὸν νόμον τοῦ Σέρμαν; Πιθανώτερον τιμὴν θεωροῦσιν ἀπὸ 20 μέχρις 25 ἢ καὶ 30 πέννας τῆνοῦγγιαν, ἥτοι ἀπὸ 68 μέχρις 72, ἢ τὸ πολὺ ἀπὸ 90 μέχρις 105 φρ. τὸ χιλιόγραμμον, καὶ ἐπομένως ὁ ἀργυρὸς θὰ τιμᾶται περὶ τὸ 1)3 τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ ἀξίας. Ἐκαστος δὲ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τί θὰ ἀξίξῃ τότε τὸ ὀθωμανικὸν ἀργυροῦν μετζίτιον καὶ νὰ θανατώσῃ τὴν προορατικότητά τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐγκαίρως ἤλαττωσε τὴν ἐκκοπὴν ἀργυρῶν μετζίτιων, λίαν δὲ συνεχῶς μεταβάλλει αὐτὰ εἰς κλάσματα, ἥτοι κερμάτια χρῆσιμύοντα εἰς τὰς μικρὰς συναλλαγὰς, καὶ γινόμενα περιζήτητα ἐν ταῖς ἰσραχίαις.

Ἄλλὰ, λέγουσιν τινες, ἡ βιομηχανία καταναλίσκεται μέγα μέρος τοῦ παραγομένου ἀργύρου. Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἡ ἀναλογία δὲνεῖναι τοδοῦτον μεγάλη. Κατὰ τὰς στατιστικὰς αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καταναλίσκουν κατ' ἔτος 8 ἑκατομμύρια δολάρια εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας, ἥτοι περὶ τὰ 40 ἑκατομ. φρ. Ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι δεκαπλάσιον ποσὸν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν βιομηχανικὴν χρῆσιν τῶν ἄλλων ἔθνων, τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἐλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν παραγωγὴν, ἀνερχομένην, ὡς εἴπομεν, εἰς 2δισεκατομμύρια φράγκα.

Ἐπιανερχόμενοι ἤδη εἰς τὴν χρηματιστικὴν κίνησιν, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ πρόφρος καταλαβοῦσα τὰ χρηματιστήρια ἀπραξία ἐξακολουθεῖ, καὶ κατὰ πάσαν πιθανότητα θὰ ἐξακολουθήσῃ, καθ' ὅσον εἰσερχόμεθα εἰς τὴν νεκρὰν λεγομένην ἐποχὴν. Ἄλλως δὲ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἐν Παρισίοις τραπεζιτικὸς κόσμος ἀπέχει τῶν χρηματιστικῶν πράξεων, μέχρις οὗ ἡ κυβέρνησις ἀναγκασθῆ νὰ καταργήσῃ τὸν ἀτυχῆ νόμον τῆς φορολογίας τῶν πράξεων τοῦ χρηματιστηρίου, θ' ἀναγκασθῆ δὲ νὰ τὸν καταργήσῃ καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, καὶ διότι πρόκειται νὰ προσῆ εἰς μετατροπὴν τῆς γαλλ. γὰντ τῶν 4 1)2 ο)ο, τοῦτο δὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ ἀνευ τῆς ἐνεργείας τῶν μεγάλων τραπεζιτικῶν καταστημάτων, καὶ ἂν μὴ ἐπ' ἀνέλθῃ ἡ τρωτὴν ζωνηρότης ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τῶν Παρισίων.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπιθεωρητής ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ